D 23.

Jno. Duncan

SENTENTIAE OMNES

ac uerba, quae in diuini Hippocratis aphorismis continentur, iam recens & accurate in nouum ordinem alphabeticumque digesta, ut quaeuis in ipsis commemorata nũc facilius & celerius quã antea inueniri queant, ut ita medicinae studiosis maiori nimirum, quàm prius, usui futura sint.

Serenißimo, illustrißimoqu[illegible] Venetiarum principi FRANCISCO V[illegible]RIO *dicata.*

Auctoribus ac interpre[illegible]imis, Bartholomaeo & Petro Rostin[illegible]us physicis.

Apposititia uerba, nempe ad maiorem clarioremq; ipsius auctoris expositionem, hoc signo ( ) intercludentur.

Cum Grati[illegible]uilegio.

WORCESTER ANTIQUARIAN SOCIETY
VIRTVTI

VENETIIS M D L V.

SERENISSIMO, ILLVSTRIS-
ſimoque Venetiarum principi Frã
ciſco Venerio, Petrus Ro
ſtinius Salutem.

QVÒD Hippocrates ille Cous medicinæ parẽs ſit, & maximæ auctoritatis ac maieſtatis ſcriptor, Plato de ipſo copioſe teſtatum in Phædro reliquit. Quòd ubique omnia ueriſsime conſcripſerit, Galenus pluribus in locis aſſerit. iam & ipſe cæterique uenerandæ uetuſtatis auctores ſcriptoresq; recentes, Hippocratem quanti fecerint, omnibus planè conſtat. At uero Hippocratem, eſſe talem rei medicæ auctorẽ, ut ſine ipſo res medica integre nequeat conſiſtere, & ego aliàs dixi, & nunc aſſeuerãter affirmo. nam Galenus totus omnem ſuam doctrinam, ut ad amuſsim, ad Hippocratem direxit. iam & idem merito facere uoluerunt optimi quiq; philoſophi ac medici & ante & poſt Galenum, ut ineptiſsimos & imperitiſsimos dixerint, qui unquam ab Hippocrate deſci-

uerunt,quorum non paucos Galenus re uellit exploditq;.Hic ſane liber omnium in hac profesſione pulcherrimus, aphoriſmi ſcilicet,ſunt prora puppisq; ad medicinam. Verum ego cum diu conſideraſſem,hoſce aphoriſmos ſine ullo ferè ordine a deſcriptoribus ut inquit Galenus & maleuolis poſitos:exempli gratia duo tres ue aphoriſmi de morbo quopiam uel re alia pronunciant, & ſtatim relicta ea re uel morbo ,uidetur auctor ad aliam rem transferri,& in aliis ſectionibus poſtea ad primam reuerti, præterea modo ad unam, modo ad aliam inordinatim traduci:uolui ego ſtudioſorum utilitati conſulere: & ſententias omnes ac uerba qnæ in diui Hippocratis aphoriſmis inſunt,in pulcherrimum ordinem & ἀλφαβητικὸν digesſi, ut quæuis in ipſis commemorata nunc felicius, facilius & celerius quàm antea, inueniri queant,ut ſic maiori quàm prius uſui futura ſint omnibus . item uerba omnia quæ adiunxi pro dilucidiori ipſius auctoris expoſitione, ne auctoris uiderentur, intra duas παρενθέσεις intercluſi. cum præ

terea animaduerterem aphorismos parum fideliter ab aliis translatos in latinam linguam, in unum contuli non certe pauca græcorum exemplaria, ut ex iis meliorem, sanctiorem, laudabiliorem eligerem lectionem. in quo onere subeundo nil a nobis fratribus medicis omissũ aut negligenter præteritum. id quod lubenti egimus animo: nam Hippocrates, omnium etiam aduersariorum suorum testimonio, artẽ medicam sincerissime et absolutissime tradidit. exhibuimusque omnibus occasionem, ut illũ nobis semper imitandum proponamus, & isto ordine semper habeamus in ore, ut nimirum ex hoc ceu limpidissimo fonte medicinæ præcepta hauriamus, & non temere (ut solet) Arabum turbidos φιλίατροι consectentur riuulos. Scio humanitatẽ tuã Serenissime Princeps licet in grauissimis occupationibus leuiora non aspernari, summa si quidem natus humanitate, suauissimis optimisq; moribus, & tua clementia & animi lenitate sic omnia piis, iustis, optimis legibus prudenter moderaris, ut te merito omnes mirifice

colant,ucnerentur,obſeruent. omnia to‐
to tuo imperio & ditione ea tranquilli‐
tate adminiſtrantur, leges tam pie & ſan
cte ſeruantur,literarum apud te uigent
ſtudia,philoſophiæ genus omne ac theo
logia ita excolitur,ut placidisſima per te
omnes fruamur pace .& tãtarum rerum
adminiſtratione omnes iure in te uno ut
dixi, probitatem , uigilantiam , pruden‐
tiam ſingularem ,& omnium deniq; uir‐
tutum cumulum admirantur & ſuſpi‐
ciunt. Sed ne longius me prouehat ora
tio , peto abſte pro incredibili tua erga
omnes qui literas profitentur uolũtate,
ne grauere meos qualeſcunq; ſunt labo‐
rum fructus,uirtutum tuarum ſplendo‐
re defendere,& me, tibi fidisſimum ſer‐
uum,tegere ac tueri,& ita ad maiora tuo
nomini conſecranda nos extimulabis .te
ſoſpitem & incolumem oro centenniũ
cõſeruet deus.Vale felicisſime Princeps.

SENTENTIAE OMNES AC VERba, *quæ in Aphoriſmis Hippocratis diui conti nentur, in ordinem alphabeticum recens & accurate digeſta; ut ita omnibus Medicinæ ſtudioſis ma iori, quàm prius, uſui futura ſint.*

Auctoribus, & interpretibus Bartholomeo *&* Petro Roſtinijs, *doctoribus medicis.*

N*umerorum, qui aphoriſmis omnibus præponuntur, primus aphoriſmorum ſectionem ſeu partem, alter uero aphoriſmi citationem notat.*

ABORTIO.

5.31 *Mulier grauida ſanguine miſſo* ABORTIT, *idq́; magis, ſi maior ſit fœtus.*

5.34 *Mulieri grauidæ aluus nimis fluens* ABORTIENDI *periculum(eſt).*

5.37 *Mulieri grauidæ ſi mammæ repente graciles factæ fuerint,* ABORTIT.

5.38 *Mulieri grauidæ ſi altera mamma extenuata fuerit geminos ferenti, alterum* ABORTIT: *& ſiquidem dextra extenuata fuerit, marem; ſi uero ſiniſtra, fœminam.*

5.44 *Quæcunq; (mulieres) præter naturam tenues uterum gerunt,* ABORTIVNT *bimeſtres, priusquam craſſeſcant:*

5.45 *Quæcunque mediocrem habitum corporis habentes* ABORTIVNT *bimestres aut trimestres sine causa manifesta, ijs uteri acetabula mucore plena sunt, & non possunt sustinere præ grauitate fœtum, sed abrumpitur.*

5.53 *Quæcunque* ABORTVM *facturæ sunt ijs mammæ tenues fiunt: at si duræ factæ fuerint, dolor erit uel in mammis uel in coxis uel in genibus uel in oculis, & non* ABORTIENT.

5.55 *Quæ grauidæ à febribus corripiuntur, et uehementer extenuantur sine causa manifesta, (eæ) ægre & periculose pariunt, aut* ABORTIENTES *periclitantur.*

7.27 *Mulieri grauidæ tenesmus si superuenerit, (eam)* ABORTIRE *facit.*

ABSCEDO.

6.45 *Vlcera quæcunque annua fiunt aut longiore tempore durant, necesse est (in ijs) os* ABSCEDERE, *& cicatrices cauas fieri.*

ABSCESSVS.

4.31 *Laßis in febribus, circa articulos & maxillas præcipue,* ABSCESSVS *fiunt.*

4.32 *Quibus conualescentibus è morbis, pars aliqua laborauerit, illic* ABSCESSVS *fiunt.*

4.51 *In febribus* ABSCESSVS, *qui in primis iudicationibus non liberant, longitudinem morbi significant.*

4.74 *Quibus spes est in articulis fore* ABSCESSVM, *liberat ab* ABSCESSV *urina multa,*

crassa, & alba facta, ut in laboriosis febribus quarto die incipit quibusdam fieri: si uero & ex naribus fluxerit sanguis, breui ad modum soluitur.

7.36 ABSCESSVS *exterior,)* (*interior.* L. *Nephritici.*

ACCESSIONES.

1.11 *In* ACCESSIONIBVS *(à cibo) abstinere oportet: siquidem (cibum) offerre nocet, & quicunq; (morbi) per circuitus* ACCESSIONES *habent, in* ACCESSIONIBVS *(à cibo) abstinere oportet.*

1.12 ACCESSIONES *uero & constitutiones, declarabunt morbi & anni tẽpora, & circuituum inter se incrementa, siue quotidie, siue alternis diebus, siue per longius tẽpus fiant. sed & ex ijs quæ mox apparent ut in pleuriticis sputum si statim appareat incipiente (morbo) (ipsum) breuem facit: si uero postea appareat, longum. urinæ etiam & alui excrementa et sudores ubi superuenerint, declarant morbos (fore) & difficilis & facilis iudicij, & breues & longos.*

1.19 *Iis qui in circuitibus* ACCESSIONES *habent, nihil (oportet) dare, neque cogere, sed subtrahere ijs quæ offeruntur ante iudicationem.*

4.30 *Quibus* ACCESSIONES *fiunt, qua hora febris (eos) dimiserit, si eadem hora ipsos occupauerit, difficilis (sunt) iudicij.*

ACIDVS, A, VM.

6.33 *Qui* ACIDVM *ructum habent, non admodum pleuritici fiunt.*

1.24 *In* ACVTIS *morbis raro & in principijs, medicamentis purgantibus utendum (est); & hoc faciendum præmisso diligenti iudicio.*

2.19 ACVTORVM *morborum non omnino tutæ (sunt) prædictiones neque salutis neque mortis.*

2.23 ACVTI *morbi in 14 diebus iudicantur.*

4.10 V*tendum medicinis purgantibus in ualde* ACVTIS *morbis, si (materia) turget, eadem die; cunctari enim in talibus malum.*

5.30 M*ulierem grauidam* ACVTO *morbo corripi, letale.*

6.54 *In* ACVTIS *morbis qui cum febes existunt, luctuosæ respirationes, malum.*

7.1 *In* ACVTIS *morbis frigiditas extremarum partium, malum.*

7.32 Q*uibus biliosæ (sunt nunc) subsidentiæ, quæ prius (fuerunt) tenues,* ACVTVM *morbum significant.*

AEGRITVDO.

2.31 E*ius qui post* AEGRITVDINEM *bene cibatur corpus, nihil augeri, malum.*

AESTAS.

1.18 AESTATE *& autumno (ægri) cibos difficillime ferunt, hyeme facillime, uere secundo loco.*

2.25 AESTIVAE *quartanæ magna ex parte fiunt breues, autumnales uero longæ, præsertim quæ hyemem attingunt.*

3.6 Quando AESTAS *fuerit ueri similis. sudores in febribus expectare oportet.*

3.13 Si AESTAS *sicca & aquilonia fuerit, autumnus autem pluuius & australis, dolores capitis hyeme fiunt, & tusses & raucitates & grauedines; quibusdam etiam phthises.*

3.18 AESTATE *uero & autumno aliquantisper senes (optime degunt.) &c.*

3.21 AESTATE *autem aliqui (morbi) etiam ex ijs, (uernis uidelicet) & febres continuæ, & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ et uomitus, et diarrhœæ, & ophthalmiæ, & aurium dolores, & oris ulcerationes, & genitalium putredines, & sudamina (accidunt).*

AESTVS.

7.13 Post AESTVS *uehementes conuulsio aut distentio malum.*

AETAS.

3.3 AETATES *quædam ad tempora & loca & uictus (bene aut male se habent.)*

3.24 In AETATIBVS *talia contingunt &c.* L. PVERI, PVERVLI, IVVENES, SENES.

3.30 Iis *qui hanc* AETATEM *(idest iuuentutem) excesserint, asthmata, pleuritides, peripneumoniæ lethargi, phrenitides, (febres) ardẽtes, diarrhœæ lõgæ, choleræ, dissenteriæ. liẽteriæ, hæmorrhoides (accidũt).*

6.57 *Apoplectici maxime fiunt* AETATE *ab annis quadraginta usque ad sexaginta.*

1.12 (Alui) *excrementa &c.*

2.14 *In* ALVI *profluuijs mutationes excremen torum iuuant, nisi in praua commutentur.*

1.20 *Quibus iuuenibus* ALVI *humidæ sunt, ijs senescentibus siccātur: quibus item iuuenibus* ALVI *sunt siccæ, ijs senescentibus humectantur.*

2.53 *Qui* ALVOS *humidas habent, (ij, quàm diu sunt) iuuenes, melius degunt siccas habentibus: in senectute autem peius degunt; siccantur enim magna ex parte senescentibus.*

4.12. *Quibus* ALVI *lienteria uexantur, (eos) hyeme per superiora purgare malum (est).*

4.27 *Quibus in febribus sanguis alicunde large eruperit, ijs, cum reficiuntur,* ALVI *humectantur.*

4.60 ALVVS *exturbata soluit morbum.*

5.34 *Mulieri grauidæ si* ALVVS *nimis fluxerit, periculum est ne abortiat.*

AMARVS, A, VM.

4.17 AMARVM *os, medicamento per superiora purgante indigere significat.*

ANGINA.

5.10 *Qui* ANGINAM *effugiunt, ad pulmonem ijs (malum) uertitur, et in septem diebus pereunt: si uero hos effugerint, empyi fiunt.*

6.37 *Ei qui ab* ANGINA *corripitur, si tumor factus fuerit in collo, bonum (est).* L. STRANGVLATIO.

7.49 *Ei qui ab* ANGINA *corripitur, si tumor*

& rubor in pectore superuenerint, bonū: extra enim uertitur ægritudo.

ANNVS.

3.15 In ANNI *autem constitutionibus &c.* L. SICCITATES. L. VER, AESTAS, AVTVMNVS, HYEMS.

3.18 Per (ANNI *autem*) *tempora, uere quidem & prima æstate pueri & qui eos ætate sequuntur, optime degunt, & ualent maxime: æstate uero & autumno aliquantisper senes: reliquo autem tempore hyemis (uidelicet), qui inter has ætates (id est) adolescentiam & senectutem, (sunt) medii.*

6.45 *Vlcera* ANNVA. L. *Vlcera.*

ANXIETVDO.

7.56 ANXIETVDINEM, *oscitationem, horrorem, uinum æquale æquali (aquæ mixtum) si bibatur, soluit morbum.*

APOPLEXIA.

2.42 *Soluere* APOPLEXIAM *fortem impoßibile (est), imbecillam uero non facile.*

6.56 *Corporis* APOPLEXIAM *&c.*

6.57 APOPLECTICI *maxime fient ætate ab nimis quadraginta usque ad sexaginta.*

7.40 *Si lingua repente infirma facta fuerit, aut* APOPLECTICA *facta fuerit aliqua pars corporis, melancholicum tale est.*

APOSTEMA .L. ABSCESSVS.

AQVA *calida & aqua frigida.* L. CALIDA. L. FRIGIDA.

5.26 AQVA *quæ cito calescit, & cito frigescit leuissima est.*

7.42 *Si febris non ex bile nata sit* AQVA *multa & calida capiti superfusa, solutio febris fit.*

7.55 *Quibus hepar* AQVA *repletum in omentum eruperit, iis uenter* AQVA *impletur, & moriuntur.*

AQVILONIVS, A, VM.

3.5 *Si uero* AQVILONIA *fuerit (constitutio,) tussos, fauces (asperæ), alui duræ, dysuriæ, horrores, dolores costarum & pectoris (fiunt) quando ta præualeat tempestas, talia in ægritudinibus expectare oportet.*

3.17 AQVILONIAE *autem constitutiones quæ quotidie fiunt, corpora cogunt, & robusta & facile mobilia, & bene colorata, & melius audientia efficiunt, & aluos siccant, & oculos mordent; & si circa thoracem dolor aliquis præcedit, magis laborant.*

ARDENS.

6.26 *Quibus in* ARDENTIBVS *(febribus) tremores euenerint, ijs delirium succedit.* L.*febris.*

AROMATA.

5.28 *Muliebria ducit suffitus* AROMATVM. *sæpe uero & ad alia utilis esset, nisi capitis grauitatem induceret.*

ARS.

1.1 *Vita breuis,* ARS *longa.*

ARTICVLORVM DOLORES.

4.44 *Quibus (sunt) febres longæ, ijs aut tubercu- la, aut in* ARTICVLIS *dolores fiunt.*

4.45 *Quibus tubercula uel dolores in* ARTI- CVLIS *post febres longas fiunt, ij pluribus cibis utuntur.*

4.74 *Quibus spes est in* ARTICVLIS *fore abscessum.* L. ABSCESSVS.

5.15 ARTICVLORVM *tumores & dolo res sine ulcere & podagricos etiam & conuulsiones, horum plurima, (aqua) multa frigida superfusa & mitigat & tenuat & dolorem soluit, torpor enim me diocris, dolorem soluendi uim habet.*

1.1 ASSIDENTES *&c.*

ASSVETVS, A, VM.

2.49 ASSVETI *solitos labores ferre, & si sint imbecilles aut senes, non assuetis fortibusq; & iu uenibus facilius ferunt.*

2.50 *Longo tempore* ASSVETA *etiam si de- teriora sint, minus quàm insucta infestare consueue- runt: oportet itaque etiam ad insueta transire.*

ASTHMA.

6.46 *Qui gibbi ex* ASTMATE *aut tussi fiũt ante pubertatem, moriuntur (cito).*

AVRES.

4.60 *Quibus in febribus* AVRES *obsurdue- rint, ijs sanguis ex naribus fluens aut aluus turbata morbum soluit.*

AVSTRI.

ATHLETAE. L. GIMNASTICI.

3.5 AVSTRI *auditum hebetant, caliginem (oculis) obducunt, capitis grauitatem efficiunt, pigros & languidos reddunt: quando ita præualeat tempestas, talia in ægritudinibus patiuntur. si uero aquilonia fuerit (constitutio), tusses, fauces (asperæ) alui duræ, dysuriæ, horrores, dolores costarum & pectoris (fiunt): quando ita præualeat tempestas, talia in ægritudinibus expectare oportet.*

3.17 AVSTRALES *autem (constitutiones) languida reddunt corpora & humectant, & grauitates auditus, & capitis, & uertiginem efficiunt, in oculis autem & corporibus difficilem motum exhibent, & aluos humectant.*

AVTVMNVS.

2.25 *Aestiuæ quartanæ magna ex parte breues fiunt,* AVTVMNALES *uero longæ, præsertim quæ hyemem attingunt.*

3.9 AVTVMNO *morbi acutissimi atque exitiosissimi omnino (fiunt): uer autem saluberrimum & minime exitiale.*

3.10 AVTVMNVS *phithsicis malus.*

3.13 *Si æstas sicca & aquilonia fuerit,* AVTVMNVS *uero pluuius & austrinus, dolores capitis hyeme fiunt, & tusses, & raucitates, & grauedines, quibusdam uero etiam phthisi.*

3.14 *Si uero* (AVTVMNVS) *aquilonius fuerit & siccus, iis qui natura humidi sunt & mulieribus confert: reliquis uero ophthalmiæ siccæ aderunt & febres acutæ & longæ, quibusdam uero etiam me-*

lan-

ancholiæ.

3.18. Aeſtate & AVTVMNO *aliquantiſper ſenes (optime degunt).&c.*

3.22 AVTVMNO *autem & plurimi æſtiui morbi (fiunt), & febres quartanæ & erraticæ, & lienes (magni), & hydropes, & phthiſices, & ſtranguriæ, & lienteriæ, & dyſenteriæ, & iſchiades, & anginæ, & aſthmata, & illei, & epilepſiæ, & maniæ, & melancholiæ.*

6.55 P*odagrici morbi uere &* AVTVMNO *magna ex parte mouentur.*

BALBI.

6.32 BALBI *à diarrhœa longa maxime capiuntur.*

BIBO.

5.27 Q*uibus noctu* BIBENDI *appetitus (adſunt), ijs ualde ſitientibus, ſi obdormierint, bonum.*

BILIS ATRA.

4.22 M*orbis quibuslibet incipientibus ſi* BILIS ATRA *uel ſupra uel infra exierit, letale (eſt).*

4.23 Q*uibus ex morbis acutis aut ex longis, aut ex uulneribus, aut quouis alio modo extenuatis* BILIS ATRA *aut qualis ſanguis niger deſcenderit, poſtridie moriuntur.*

4.24 D*yſenteria ſi ab* ATRA BILE *inceperit, letalis (eſt).*

BILIS FLAVA.

4.28 Q*uibus* BILIOSAE *deiectiones (ſunt), ijs ſurditate ſuperueniente deſinunt: & quibus (eſt)*

surditas, ijs superuenientibus biliosis deiectionibus desinit.

5.72 BILE FLAVA *abundantes, non admodum sunt flatuosi.*

6.50 *Quibus cerebrum discissum fuerit, ijs necesse est febrem &* BILIS *uomitum superuenire.*

7.32 *Quibus uero* BILIOSAE *(in urinis nunc sunt) subsidentiæ, quæ prius tenues (fuerunt), acutam ægritudinem significant.*

BVBONES.

4.55 *In* BVBONIBVS *febres omnes malæ, præter diarias.*

BVLLAE.

7.34 *Quibus in urinis superstant* BVLLAE, *renales affectus significant & longam ægritudinem futuram.*

CAECITAS.

6.56 *In melancholicis morbis ad has partes decubitus (sunt) periculosi: aut apoplexiam corporis aut conuulsionem, aut maniam aut* CAECITATEM *significant.*

CALIDVS, A, VM.

5.16 *(Aqua)* CALIDA *hæc nocumenta affert iis qui ea sæpe utuntur, carnium effeminationem, neruorum incontinentiam, mentis torporem, sanguinis eruptiones, animi defectus. hæc quibus, mors.*

5.22 *(Aqua)* CALIDA *cum suppurandi uim habeat, non in omni ulcere maximum (est) securitatis indicium: cutem mollit, extenuat, dolorem sedat, rigo-*

res, conuulsiones, distentiones mitigat: capitisq́; grauitatem soluit: plurimum autem & ante omnia cõfert oßibus fractis sed præsertim denudatis, præterea iis maxime qui in capite ulcera habent, & iis partibus quæcunque præ frigore moriuntur, aut ulcerantur, & herpetibus exedentibus sedi, pudendo, utero, uesicæ. His *calida (est) amica & iudicans, frigida uero inimica & interiment.*

CALOR.

1.14 Q*uæ crescunt (corpora) plurimum habent* CALORIS *innati: plurimo igitur egent alimento; alioqui corpus absumitur, senibus uero paucus (inest)* CALOR: *propterea paucis alimentis egent; a multis enim extinguitur: quare etiam febres senibus non similiter acutæ fiunt, frigidum enim (est eorũ) corpus.*

4.39 E*t ubi in corpore* CALOR *aut frigus (est) ibi morbus (est).*

5.21 A*liquando in distentione sine ulcere iuueni, mediocri temperatura prædito æstate media frigidæ multæ perfusio, reuocationem* CALORIS *facit:* CALOR *aũt hæc liberat.* CALVVS, A, VM.

6.28 E*unuchi podagra non laborant neque* CALVI *fiunt.*

CANCER.

6.38 Q*uibus occulti* CANCRI *fiunt, eos non curare melius (est): qui enim curantur, pereunt celeriter; qui uero non curantur, longo tempore durant.*

CANIS.

4.5 *Sub* CANE *& ante* CANEM *difficilia*

ſunt purgantia medicamenta.

CAPILLI.

4.76 *Quibus in urina craſſa exiſtente carunculæ exiguæ aut ueluti* CAPILLI *unâ exeunt, iis â renibus excernuntur.*

6.34 *Quibus* CAPILLI *defluxerunt iis uarices magni non fiunt: quibus uero* CAPILLIS *defluxis uarices ſucceſſerint, denuo iis* CAPILLI *naſcuntur.*

CAPVT.

4.70. *Quibus in febribus urinæ perturbatæ ſunt ueluti iumentorum, iis* CAPITIS *dolores uel adſunt uel aderunt.*

5.28 *Muliebres purgationes educit ſuffitus aromatum. ſæpe uero ad alia etiam utilis eſſet, niſi* CAPITIS *grauitatem induceret.*

5.64 *Lac dare iis quibus* CAPVT *dolet, malum. &c.*

5.68 *Si, ei cui pars* CAPITIS *poſterior doleat, recta in fronte uena ſecta fuerit, prodeſt.*

6.10 *Ei qui* CAPITE *laborat & multum dolet, ſi pus aut aqua, aut ſanguis fluxerit per nares, aut per os, aut per aures ſoluit morbum.*

6.51 *Quibus ſanis dolores in* CAPITE *repente fiunt, & ſtatim abmuteſcunt, & ſtertunt, moriuntur in ſeptem diebus, niſi febris (eos) inuaſerit.*

7.14 *Poſt ictum* CAPITIS *ſtupor aut deſipientia, malum:*

7.30 *Quibus ſpumoſa excrementa in diarrhœis*

(ſunt), iis à CAPITE *phlegma defluit.*

CARNOSVM

4.7 *Ad uomitum difficiles & mediocriter* CARNOSOS *purgare (conuenit), cauentes æſtatem.*

CARO.

7.2 *Super oſſe ægrotante* CARO *liuida, malum.*

7.59. *Corpibus humidas* CARNES *habentibus famẽ adhibere oportet: fames enim ſiccat corpora.*

CARVNCVLA

4.76 *Quibus in urina craſſa exiſtente* CARVNCVLAE *exiguæ aut ueluti capilli unà exeunt, iis à renibus excernuntur.*

6.28 CASTRATI. L. EVNVCHI.

CATARRHVS.

7.38 CATARRHI *in ſuperiorem uentrẽ (id eſt thoracem) ſuppurantur in diebus uiginti.*

CEREBRVM.

6.18 CEREBRVM *(diſciſſum) &c. letale.*

6.50 *Quibuſcunque* CEREBRVM *diſciſſum fuerit, iis neceſſe eſt febrẽ & bilis uomitũ ſuccedere.*

7.50 *Quibus corrumpi inceperit* CEREBRVM, *in tribus diebus moriuntur: ſi uero hos euaſerint, ſani fiunt.*

7.58 *Quibuſcunque* CEREBRVM *ex aliqua cauſa concuſſum fuerit, neceſſe eſt eos mutos repente fieri.*

CHARTILAGO.

6.19 *Cum os diſciſſum fuerit, aut* CHARTILAGO, *aut neruus, aut malæ tenuis particula, aut*

præputium,neque augetur neque coalescit.

7.58 *Quodcūque os,aut* CHARTILAGO, *aut neruus,discissus fuerit, neque augetur neque coalescit.*

CIBVS. L. VICTVS.

1.18 *Aestate & autumno* CIBOS *difficillime ferunt (ægri),hyeme facillime,uere secundo loco.*

2.8 *Siquis post morbum* CIBVM *capiens non corroboratur,significat pluri* CIBO *corpus uti: si uero* CIBVM *non capiente id accidat,sciendum est, quòd uacuatione indigeat.*

2.11 *Facilius est impleri potu quàm* CIBO.

2.17 *Vbi* CIBVS *magis præter naturam ingestus est, is morbum facit, declarat autem (ipsum) sanatio.*

2.31 *Si cui post ægrotationem,* CIBVM *bene capienti,nihil augeatur corpus,malum.*

2.32 *Magna ex parte omnes qui male se habent,in principiis* CIBVM *bene capientes, & nihil proficientes,in fine rursus* CIBVM *non appetunt: qui uero in principiis* CIBVM *uehementer abhorrent, postea autem bene* CIBVM *capiunt,melius degunt.*

4.13 *Corpora præhumectare* CIBO *& quiete.*

4.17 *Non febricitanti (si adsint)* CIBI *inappetentia & cordis dolor,& uertigo,& os amarum,per superiora purgante medicamento indigere significāt.*

4.41 *Sudor multus ex somno sine ulla alia causa eueniens,corpus uti pluri* CIBO *significat: si uero*

CIBVM *non capienti id accidat, eum uacuatione egere significat.*

4.45 *Quibus tubercula uel in articulis dolores post longas febres fiunt, ii pluribus* CIBIS *utuntur.*

5.61 *Si mulieri purgationes menstruæ non exeant neque si horror neque febris successerit, cibi autem fastidia incidant, eam grauidam esse existima.*

6.3 *In longis dysenteriis* CIBI *auersationes, malum; & si cum febre, peius.*

7.6 *Post morbum longum* CIBI *fastidium & synceræ deiectiones, malum.*

7.62 *Si quis* CIBVM *febricitanti præbeat, sano quidem robur, laboranti autem morbus.*

CICATRIX.

6.45 *Vlcera quæcunque annua fiunt, aut longiore tempore durant, necesse est (in iis) os abscedere, &* CICATRICES *cauas fieri.*

COLLVM.

4.35 *Si febricitāti* COLLVM *repēte peruertatur, & uix deglutire poßit, tumore in* COLLO *nō existente, letale.*

6.37 *Angina laboranti si tumor factus fuerit in* COLLO, *bonum.*

COLOR.

4.21 *Deiectiones nigræ ueluti sanguis niger, sua sponte exeuntes & cū febre & sine febre, peßimæ; et quanto* COLORES *plures & peiores fuerint, tāto peius; cum medicamento autem purgante, melius (est) & quo plures fuerint* COLORES, *eo minus malū*

5.46 *Quæ præter naturam crassæ non* CONCIPIVNT *utero, iis omentum comprimit os uteri & priusquàm extenuentur, non* CONCIPIVNT.

5.59 *Mulier si non* CONCIPIAT *in aluo, uelis autem scire an* CONCEPTVRA *sit, obuoluens eam uestimentis suffi ab imo: & si transire tibi uideatur odor per corpus ad nares & ad os, scito ipsam non ex se ipsa esse sterilem.*

5.62 *Quæ frigidos & densos uteros haberet, non* CONCIPIVNT, *& quæ præhumidos habent uteros, non* CONCIPIVNT; *extinguitur enim in eis genitura, & quæ ualde succos et efferuescentes, defectu enim alimenti corrumpitur semen. quæ uero ex utrisque mediocrem habent temperaturam; tales fœcundæ fiunt.*

5.63 *Similiter uero & in maribus (euenit): aut enim propter corporis raritatem spiritus extra fertur, ita ut semen non emittatur; aut ob denscitatem humor non abit foras; aut ab frigiditatem non accenditur, ut in eum locum congregetur; aut ob caliditatem illud idem euenit.*

CONCOCTVS, A, VM.

1.12 CONCOCTA *purgante medicamento uacuare, & mouere (oportet), non (ea quæ sunt) cruda, neque In (morborum) principiis, nisi (hnmores) turgeant: ut plurimum uero non turgent.*

CONSIDERO.

6.52 CONSIDERARE *autē oportet &c.*

CONSTITVTIO.

3.15 *In anni autem* CONSTITVTIONIBVS, *in summa siccitates pluuijs sunt salubriores et minus letales.*

CONVALESCENS.

4.32 *Quibus* CONVALESCENTIBVS *e morbis pars aliqua laborauerit, ibi abscessus fiunt.*

3.17 *Quotidianæ autē* CONSTITVTIONES, *aquiloniæ qoidem corpora cogunt, & robustiora, & expeditiora & coloratiora & melius audientia reddunt; præterea aluos exiccant, & oculos mordent, & si circa thoracem dolor aliquis præcedit magis laborant: australes uero efficiunt corpora languida & humida, & aures hebetant, & capitis grauitates & uertigines mouent; in oculis autem & toto corpore difficilem motum (præbent), & aluos humectant.*

CONVVLSIO.

2.26 *Febrem.* CONVVLSIONI *melius (est) superuenisse, quàm* CONVVLSIONEM *febri.*

4.57 *Ei qui* CONVVLSIONE *aut neruorum distentione affligitur, si febris superuenerit, morbum soluit.*

4.66 *In febribus acutis* CONVVLSIONES, *& circa uiscera dolores uehementes malum.*

4.67 *Iu febribus ex somnis pauores, aut* CON-

VVLSIONES,*malum.*

4.68 *In febribus spiratio offēdens,malum:* CONVVLSIONEM *enim significat.*

5.1 CONVVLSIO *ex elleboro,letale.*

5.2 *Vulneri* CONVVLSIO *si superuenerit, letale.*

5.3 *Sanguine multo fluente si* CONVVLSIO *aut singultus successerit,malum.*

5.4 *Immodice purgationi* CONVVLSIO *aut singultus si successerit malum.*

5.56 *Fluxui muliebri* CONVVLSIO *& animi defectus si superueniant,malum.*

5.70 *Quia quartanis capiuntur,non admodum a* CONVVLSIONE *capiuntur:si uero capiantur prius,deinde succedat quartana,liberantur.*

6.39 CONVVLSIO *fit uel a repletione uel ab inanitione:similiter uero & singultus.*

6.56 *In melancholicis morbis ad has partes decubitus periculosi (sunt):aut apoplexiam corporis, aut* CONVVLSIONEM,*aut maniam, aut cæcitatem significant.*

7.9 *Post sanguinis fluxum desipientia aut etiam* CONVVLSIO,*malum.*

7.10 *Post ileon uomitus,aut singultus,aut* CONVVLSIO,*aut desipientia malum.*

7.13 *Post æstus uehementes* CONVVLSIO, *aut distentio,malum.*

7.18 *Post uigiliam* CONVVLSIO *aut desipientia,malum.*

7.25 Ex *purgantis medicamenti potione* CONVVLSIO,*malum.*

CONVVLSVS, A, VM.

5.5 *Si ebrius repente aliquis obmutuerit* CONVVLSVS *moritur, nisi (eum) febris apprehenderit, aut ad horam perueniens, qua crapulæ soluuntur, locutus fuerit.*

COR.

4.65 *In febribus circa uentriculum æstus uehemens &* CORDIS *morsus, malum.*

6.18 COR *(discissum) &c. letale.*

CORPVS.

2.7 *Quæ longo tempore extenuantur* CORPORA, *(ea) lente reficere oportet. quæ uero breui, breuiter. (.i. celeriter.)*

2.8 *Pluri cibo* CORPVS *uel significat. &c.*

2.9 *Impura* CORPORA *quo (magis) nutries, (eo) magis lædes.*

2.10 CORPORA *ubi quis purgare uult, oportet fluida facere.*

2.37 *Qui* CORPORA *habent commoderata (ijs) purgationes difficiles (fiunt).*

2.28 *Febricitantium non omnino leuiter* CORPVS *permanere, & nihil minui, uel etiam plus iusto extenuari, malum: illud enim morbi longitudinem significat; hoc uero imbecillitatem.*

2.36 *Sana habentes corpora, si p medicamēta purgātur, exoluūtur celeriter, & qui prauo cibo utūtur.*

2.48 *In omni motu* CORPORIS, *ubi (quis)*

laborare cœperit, quiescere, statim laßitudinis remedium (est).

2.54 Magnitudinem CORPORIS inesse iuuenibus, pulchrum est, neque indecens, senibus uero inutile, & peius, quàm si parui sint.

4.13 CORPORA præhumectare pluri cibo et quiete.

4.14 Indicat autẽ nauigatio, quòd motus CORPORA turbat.

4.15 Vbi uelis magis ducere elleborum, moue CORPVS, ubi uero sistere, somnum fac, & ne moue. L. ELLEBORVS.

4.38 Et ubi inest in CORPORE sudor, ibi morbum nunciat.

4.39 Et ubi inest in CORPORE (notabilis) calor aut frigus, ibi morbus (est).

4.40 Et ubi in toto CORPORE mutationes (fiunt) & modo CORPVS frigescat, modo calescat, aut calor alius ab alio fiat, longitudinem morbi significant.

7.59 CORPORIBVS humidas carnes habentibus famem oportet adhibere: fames enim siccat CORPORA.

7.66 CORPORA ubi quis purgare uult, fluida facere oportet: & si quidem per superiora, aluum sistere; si uero per inferiora humectare.

CORRVPTIO. σφακελισμὸς

7.73 Post CORRVPTIONEM, abscessus oßis (succedit).

6.59 *Quibus à* COXAE *morbo longo uexatis exilit coxa & rursus incidit, ijs (in ea parte) mucores innascuntur.*

6.60 *Quibus à* COXAE *morbo longo uexatis coxa exilit, ijs crus eliquescit, & claudicat, nisi (ij) usti fuerint.*

CRASSVS, A, VM.

2.44 *Natura ualde* CRASSI *citius uitam obeunt quàm graciles.*

5.46 *Quæ (mulieres) præter naturam* CRASSAE *non concipiunt utero, ijs omentum deprimit os uteri & ante quàm extenuentur, non concipiunt.*

CRESCO.

1.14 *Quæ* CRESCVNT *(corpora), plurimũ habent caloris innati: plurimo igitur egent alimento, alioqui corpus absumitur. senibus uero paucus inest calor: propterea paucis alimentis egent; à multis enim extinguitur. quare etiam febres senibus non similiter acutæ (fiunt): frigidum enim (est eorum) corpus.*

CRISIS. L. IVDICATIO, ET IVDICIVM.

2.12 *Quæ post* CRISIM *in morbis relinquuntur, recidiuas facere consueuerunt.*

2.13 *Quibus* CRISIS *fit, ijs nox quæ accessionem præcedit, difficilis est: quæ uero subsequitur, ut plurimum facilior (est).*

CVTIS.

5.71 *Quibus* CVTES *obtenduntur aridæ &*

ficcæ, fine fudore moriuntur; quibus uero laxæ & raræ, cum fudore moriuntur.

DEBILIS. L. IMBECILLVS.

DEIECTIO. L. EXCREMENTA. ET L. EVACVATIONES. &. L. PVRGATIO.

4.21 DEIECTIONES *nigræ ueluti fanguis niger, fua fponte exeuntes & cum febre & fine febre peßimæ: & quanto colores plures & peiores fuerint, tanto peius: cum medicamento autem purgante melius eft. & quanto colores plures fuerint eo minus malum.*

4.26 *Si dyfenteria laboranti ueluti carnes per inferiora exierint letale.*

4.28 *Quibus biliofæ* DEIECTIONES *(sūt) (ijs) furditate fuperueniēte ceffant: & quibus (eft) fur ditas, (ijs biliofis* DEIECTIONIBVS *fuperuenientibus ceffat.*

7.6 *Poft longum morbum cibi faftidium & finceræ* DEIECTIONES, *malum.*

7.23 *Poft finceram* DEIECTIONEM *dyfenteria (fequitur).*

DELIRIVM. L. DESIPIENTIA.

2.2 *Vbi fomnus* DELIRIVM *fedauerit, bonū.*

4.50 *Vbi in febre non intermittente difficultas fpirandi &* DELIRIVM *accidit, letale.*

DENTES.

4.53 *Quibus circa* DENTES *in febribus lentores fiunt, (iis) uehementiores febres fiunt.*

3.25 Iis qui ad DENTITIONEM accedũt, gingiuarum pruritus (fiunt), febres, cõuulsiones, diarrhœæ, & maxime cũ edunt caninos dentes & iis pueris qui sunt craßißimi, & aluos duras habent.

DESIPIENTIA.

6.53 DESIPIENTIAE quæ cum risu fiũt, tutiores; quæ uero serio, periculosiores.

7.7 Ex multa potione (uini,) rigor aut DESIPIENTIA, malum.

7.9 Post sanguinis fluxũ DESIPIENTIA, aut etiam conuulsio, malum.

7.10 Post ileon DESIPIENTIA, malum.

7.14 Post ictũ capitis stupor aut DESIPIENTIA, malum.

7.18 Post uigiliam conuulsio aut DESIPIENTIA, malum.

7.24 In oßis capitis scißione DESIPIENTIA (fit), si uacuum apprehenderit.

DIARIA FEBRIS.

4.55 In bubonibus febres omnes malæ, præter DIARIAS.

DIARRHOEA.

6.15 Longa DIARRHOEA laboranti ubi sua sponte uomitus successerit, soluit DIARRHOEAM.

6.16 Pleuritide aut peripneumonia laboranti DIARRHOEA si successerit, malum.

6.17 Lippientem DIARROEA correptũ esse

bonum (est).

5.32 *Balbi â* DIARRHOEA *longa maxime capiuntur.*

7.29 *Si ei qui phlegmate albo detinetur,* DIARRHOEA *uehemens successerit, soluit morbum.*

7.30 *Quibus spumosa excrementa in* DIARRHOEIS *(sunt), ijs â capite phlegma defluit.*

7.71 DIARRHOEAE *dysenteria (succedit).*

DIES.

2.24 (DIEI) *septimi quartus (est) index, alterius septimanæ octauus (est) principium: contemplabilis uero (est) undecimus; hic enim est quartus alterius septimanæ: contemplabilis rursus (est) decimus septimus; hic enim est quartus â quartodecimo, septimus autem ab undecimo.*

DISTENTIO. L: CONVVLSIO.

5.6 *Qui â* DISTENTIONE *capiuntur, in quatuor diebus pereunt: si uero hos effugerint, sani fiunt.*

5.21 *aliquando* IN DISTENTIONE *sine ulcere iuueni mediocri temperatura prædito, æstate frigidæ multæ perfusio, reuocationem caloris facit: calor autem hæc liberat.*

7.13 *Post æstus uehementes conuulsio aut* DISTENTIO, *malum.*

DOLEO. DOLOR. L. CAPVT.

2.6 *Quicunque* DOLENTES *parte aliqua corporis, omnino* DOLORES *non seutiunt, ijs mens ægrotat.*

Sed

4.33 *Sed si (cui) etiam pars quædam* DOLVERIT, *prius quàm ægrotet, ibi firmatur morbus.*

2.46 *Si duo* DOLORES *simul eueniant, non in eodem (tamen) loco, uehementior alterum obscurat.*

4.11 *Quibus (sũt)* DOLORES *intestinorũ & circa umbilicum labores & lumborum angor qui non soluatur neque a purganti medicamento neque aliter, in hydropem siccam firmatur.*

4.18 DOLORES *supra septum transuersum, quicunque purgatione egent, medicamento quod per superiora purget, indigere significant: quicunque autem infra, per inferiora.*

6.5 DOLORES *& in lateribus & in pectore & in alijs partibus nũ ualde præstent, perdiscẽdũ est.*

6.7 DOLORES *& tumores, qui in uentre fiũt, sublimes leuiores, non sublimes uehementiores.*

6.10 *Ei qui capite laborat & multum* DOLET, *si pus aut aqua aut sanguis fluxerit per nares aut per os aut per aures, soluit morbum.*

6.22 *Quicunque ex ruptionibus* DOLORES *à dorso ad cubitus descendunt, eos uenæ sectio soluit.*

6.31 DOLORES *oculorum meri potio, aut balneum, aut fomentum, aut uenæ sectio, aut medicamentum purgans soluit.*

6.40 *Quibus circa hypochõdrium* DOLOR *fit sine inflammatione, ijs febris succedens soluit* DOLOREM.

7.22 *Post longum uentris* DOLOREM, *suppuratio (fit).*

7.26 Post DOLOREM *uentris uehementem, extremarum partium frigiditas, malum.*

EDVCO. L. *ago, uel traho, seu purgo.*

1.21 *Quæ* EDVCENDA *sunt, quo maxime trahit natura, eô per conferentia loca* EDVCERE *oportet.*

7.5 ΕΚΣΤΑΣΙΣ. *idest mentis alienatio.* L. MENS.

DYSENTERIA.

4.24 DYSENTERIA *si ab atra bile inceperit, letalis est.*

4.26 *Si ei qui* DYSENTERIA *laborat, deiectiones ueluti carnes exierint, letale est.*

6.3 *In longis* DYSENTERIIS *cibi auersationes, malum; & si cum febre peius.*

6.43 *Quicunque lienosi â* DYSENTERIA *corripiuntur; ijs superueniente longa* DYSENTERIA, *uel hydrops succedit, uel lienteria, & moriuntur.*

6.48 *Lienosis* DYSENTERIA *si successerit, bonum.*

7.5 *Post maniam,* DYSENTERIA, *aut hydrops, aut mentis alienatio, bonum.*

7.23 *Post sinceram deiectionem* DYSENTERIA *(sequitur).*

7.71 *Diarrhœæ* DYSENTERIA *(succedit).*

7.72 DYSENTERIAE *lienteria succedit.*

DYSVRIA.

6.36 DYSVRIAM *uenæ sectio soluit: inciden*

dæ autem sunt (uenæ) interiores.

7.48 *Stranguriam & DYSVRIAM uini potio & sanguinis missio soluunt: incidere autem internas uenas oportet.*

EBRIVS.

5.5 *Si EBRIVS quispiam repente obmutuerit, conuulsus moritur, nisi (eum) febris arripiat, aut ad eam perueniens horam, qua crapulæ soluentur, uocem proferat.*

ELLEBORVS.

4.13 *Ad ELLEBOROS sumendos ijs qui nõ facile per superiora purgantur, (oportet) præhumectare corpora pluri cibo & quiete.*

4.14 *Cum biberit quis ELLEBORVM, ad motus quidem corporum magis ducere (ipsum oportet), ad somnos uero & quietes minus, indicat autem nauigatio, metum turbare corpora.*

4.15 *Vbi uelis magis ducere ELLEBORVM, corpus moue; ubi uero sistere, somnum fac, & ne moue.*

4.16 ELLEBORVS *periculosus (est) carnes sanas habentibus: conuulsionem enim inducit.*

5.1 *Conuulsio ex* ELLEBORO, *letale.*

EMMOTON. L. *medicamentũ liquidum, quod linamentis excipitur, & ulceribus inditur. linamenta enim seu linteola* μοτὰ *Græcis uocantur.*

5.47 *Si uterus qua parte coxæ incumbit, suppurauerit, necesse est* EMMOTON *factum esse.*

EMPYEMA. L. *suppuratio.*

5.8 *Quicunque pleuritici facti, in* xiiij *diebus per superiora non purgantur, ijs (malum) in* EMPYEMA *transmutatur.*

EMPYVS, A, VM. L. *suppuratus, a, um.*

5.10 *Qui anginam effugiunt, ad pulmonem iis (malum) uertitur, & in septem diebus pereunt, si uero hos effugerint,* EMPYI *fiunt.*

5.15 *Qui ex pleuritide* EMPYI *fiunt, si per superiora purgantur, in* 40 *diebus, ex quo ruptio facta fuerit, conualescunt; si uero non, in phthisin transeunt.*

6.17 *Quicunque* EMPYI *aut hydropici uruntur aut inciduntur, si pus aut aqua confertim effluxerit, omnino moriuntur.*

7.44 *Quicunque* EMPYI *uruntur aut inciduntur, si pus fluxerit purum & album, euadunt; si uero subcruentum, feculentum & fœtidum, moriuntur.*

EPILEPSIA.

5.7 EPILEPSIAE *quibuscunque ante pubertatem eueniunt, mutationem capiunt: quibuscunque autem* xxv. *anno eueniunt, cum iis magna ex parte commoriuntur.*

EPILEPTICVS, A, VM.

2.45 EPILEPTICOS *pueros liberant mutationes maxime ætatis & locorum & uictuum.*

ERYSIPELAS.

5.43 *Si mulieri grauidæ* ERYSIPELAS *in utero factum fuerit, letale.*

6.25 ERYSIPELAS *a partibus exteriori-*

bus effusum ad interiores uerti, non bonum, ab interioribus autem ad exteriores, bonum.

7.19 *Post oßis denudationem* ERYSIPELAS, *(malum).*

7.20 *Post* ERYSIPELAS *putredo & suppuratio, malum.*

EVACVATIO.

1.2 *Sic uero etiam uasorum* EVACVATIO, *si qualis oportet fieri, fiat, confert & leuiter se habẽt (ægri) sin minus, contra &c.*

1.3 *similiter uero &* EVACVATIONES *quæ ad extremum agunt, periculosæ. &c.*

1 33 *Quæ* EVACVANTVR, *nõ multitudine sunt æstimanda, sed quòd qualia* (EVACVARI) *oportet*, EVACVANTVR, *& (æger) facile tolerat: atque ubi usque ad animi defectum educere oportet, etiam hoc faciendum est, si æger pertulerit.*

EVNVCHVS.

6.28 EVNVCHI *neque podagra laborant neque calui fiunt.*

EXANTHEMATA,

6.9 *Lata* EXANTHEMATA *non ualde pruriunt.*

EXCERNO.

7.63 *Quæ per uesicã* EXCERNVNTVR *inspicere oportet, num (talia sunt) qualia sanis* EXCERNVNTVR. *Quæ igitur ijs minime similia, hoc morbosiora: quæ uero similiora sanis, minime morbosa.*

4.47 EXCREATIONES *in febribus non deficientibus liuidæ, cruentæ, & fœtidæ, & biliosæ, omnes malæ: at quæ bene exeunt, bonæ, tum per deiectiones, tum per urinas. si uero nihil eorum quæ conferunt per hæc loca excernatur, malum.*

7.65 EXCREATIONES *in febribus non intermittentibus liuidæ, & cruentæ, & biliosæ, & fœtidæ, omnes malæ: at quæ bene exeunt, bonæ, tum per uentrem, tum per uesicam: & ubi aliquid quod excernitur, steterit non purgatum, malum.*

EXCREMENTVM. EXCRETIO.

2.14 *In alui profluuijs mutationes* EXCREMENTORVM *iuuãt, nisi in prauas cõmutẽtur.*

2.15 *Vbi fauces ægrotant, aut tubercula in corpore nascuntur,* EXCRETIONES *considerare oportet: nam si biliosæ fuerint, corpus unà ægrotat; si uero similes sanis fiant, alere corpus tutum est.*

2.18 *Eorum quæ confertim & celeriter alunt, celeres etiam fiunt* EXCRETIONES.

7.30 *Quibus spumosa* EXCREMENTA *in diarrhœis (sunt), ijs a capite phlegma defluit.*

7.65 *Et quibus* EXCREMENTA *si stare permiseris, & non moueris, subsistunt ueluti strigmenta: & si pauca fuerint exiguus morbus fit; si multa, multus. his confert subpurgare aluum. si uero non purgata (aluo), dederis sorbitiones, lædes; & quo plures dederis, (eo) magis lædes.*

7.75 *Qualia etiam in* EXCREMENTIS

quæ fiunt per uesicam, & per aluum, & per carnes, et sicubi aliter à natura corpus excesserit, si parum paruus morbus fit; si multum multus; si permultum id letale est.

EXERCITATORES. L. GYMNASTICI.

1.3 *In* EXERCITATORIBVS *(id est athletis) summe firmæ ualetudines, periculosæ si in extremo fuerint: non enim possunt &c.*

EXOLVOR.

2.41 *Qui* EXOLVVNTVR *sæpe & ualide sine manifesta causa, ij quàm primum moriuntur.*

EXCREMENTVM.

2.1 EXCREMENTVM *periculosum. etc.*

EXTENVATIO.

1.3 *Neque uero* EXTENVATIONES *ad extremum ducere &c.*

EXTENVOR.

2.7 *Quæ longo tempore* EXTENVANTVR *corpora, (ea) lente reficere oportet: quæ uero breui, celeriter.*

EXTERIOR.

1.1 *Oportet autem non solum (medicum) se ipsum præstare ut ea quæ oportet, faciat, sed & ægrum & aßidentes &* EXTERIORA.

4.48 *In deficientibus febribus si* EXTERIORES *partes frigidæ fuerint, interiores uero urantur, & sitim habent (æger), letale.*

6.25 *Erysipelas a partibus* EXTERIORI-

BVS *effusum, ad interiores uerti, non bonum; ab interioribus autem ad* EXTERIORES, *bonum.*

EXTREMVS, A, VM.

1.6 *Ad* EXTREMOS *autem morbos,* EXTREMAE *cum diligētia curationes optimæ (sunt).*

7.1 *In acutis morbis frigiditas* EXTREMARVM *partium, malum.*

7.26 *In uehementi uentris dolore* EXTREMArum *partium frigiditas, malum.*

FAMES.

2.4 *Non repletio, non* FAMES, *neque aliud quicquam bonum (est), quod nimium a natura discesserit.*

2.16 *Vbi* FAMES, *non oportet laborare.*

2.21 FAMEM, *uini (uinosi) potio soluit.*

7.59 *Corporibus humidas carnes habentibus* FAMEM *oportet adhibere, fames enim corpora siccat.*

FAVCES.

Vbi FAVCES *ægrotant, aut tubercula in corpore nascuntur, excretiones considerare oportet: si enim biliosæ fuerint, corpus una ægrotat; si uero sanis similes fiant, tutum est corpus nutrire.*

FEBRIS. FEBRICITANS.

1.14 *Quare etiam* FEBRES *senibus non similiter acutæ (fiunt): frigidum enim (est eorum) corpus.*

2.25 (FEBRES) *æstiuæ quartanæ magna ex parte fiunt breues, autumnales uero longæ, & præcipue quæ hyemem attingunt.*

2.26 FEBREM *conuulsioni melius est superuenisse, quàm conuulsionem febri.*

2.28 FEBRICITANTIVM *non omnino leuiter, corpus permanere, & nihil minui uel etiam plus iusto extenuari, malum: illud enim morbi longitudinem significat, hoc uero imbecillitatem.*

3.6 *Quando æstas fuerit ueri similis, sudores in* FEBRIBVS *expectare oportet.*

3.7 *In siccitatibus* FEBRES *acutæ fiunt. & si quidem maiori ex parte annus talis extiterit, qualem fecit constitutionem, ut plurimum etiam tales morbos expectare oportet.*

4.17 *Non* FEBRICITANTI *(si adsint) cibi abstinentia, & cordis morsus, & uertigo, & os amarum, medicamento per superiora purgante opus esse significant.*

4.20 *Non* FEBICITANTIBVS *si acciderit intestinorum dolor, & genuum grauitas, & lumborum angor, medicamento per inferiora purgante opus esse significant.*

4.27 *Quibus in* FEBRIBVS *sanguinis multitudo alicunde eruperit, ijs, dum reficiuntur, alui humectantur.*

4.29 *Quibus in* FEBRIBVS *sextum diem agentibus rigores fiunt, difficilis (sunt) iudicij.*

4.30 *Quibus* FEBRIS *accessiones fiunt, quacunque hora (eos) febris dimiserit, postero die eadem hora si inuaserit, difficilis (sunt) iudicij.*

4.34 *Si* FEBRICITANTI *tumore non existente in faucibus, strangulatio statim superuenerit, letale.*

4.35 *Si* FEBRICITANTI *collum repente peruentitur, & uix deglutire poßit, tumore in collo non apparente, letale (est).*

4.36 *Sudores* FEBRICITANTIBVS *si inceperint, boni tertio (die), & quinto, & septimo, & nono, & undecimo, & quartodecimo, & decimoseptimo, & uigesimo primo, & uigesimo septimo & trigesimo primo, & trigesimo quarto. ii enim sudores morbum iudicant: qui autem non sic eueniunt, laborem significant & longitudinem morbi, & recidiuam.*

4.37 *frigidi sudores cum acuta* FEBRE *si eueniant, mortem significant, cum mitiore autem, morbi longitudinem.*

4.43 FEBRES *quæcunque non intermittentes tertio die fortiores fiunt, periculosæ: quoque autem modo intermiserint, uacare periculo significant.*

4.44 *Quibus (adsunt)* FEBRES *longæ, iis tubercula, aut dolores circa articulos fiunt.*

4.45 *Quibus tubercula aut circa articulos dolores post* FEBRES *longas fiunt, ii cibis pluribus utuntur.*

4.46 *Si rigor incidit* FEBRE *non desinente, ægro iam imbecillo, letale.*

4.47 *Excreationes in* FEBRIBVS *non intermittentibus liuidæ, & cruentæ, & fœtidæ, & biliosæ omnes malæ. quæ si bene excernuntur, bonæ (sunt) & per deiectiones & per urinas: si uero nihil eorum quæ conferunt, per hæc loca excernun-*

tur, malum.

4.48 *In non intermittentibus* FEBRIBVS *si (ægro) exteriores partes frigidæ fuerint, interiores autem urantur, & sitim habeat, letale (est).*

4.49 *In* FEBRE *non intermittente si labrum, aut, supercilium aut oculus, aut nasus peruertatur, si (æger) non uideat, si non audiat, iam imbecillo existente corpore, quicquid horum acciderit, in propinquo est mors.*

4.50 *Vbi in* FEBRE *non deficiente spirandi difficultas & delirium acciderit, letale (est).*

4.51 *In febribus abscessus si non soluuntur in primis iudicationibus, longitudinem morbi significant.*

4.52 *Qui in* FEBRIBVS *aut in aliis morbis ex uoluntate lacrymant, nihil absurdum (est); qui uero non ex uoluntate, absurdius.*

4.53 *Quibus iuxta dentes in* FEBRIBVS *lentores fiunt, (ijs) uehementiores fiunt febres.*

4.54 *Quibus diu (durant) tusses siccæ breui irritantes in* FEBRIBVS *ardentibus, (ij) non admodum siticulosi existunt.*

4.55 *In bubonibus* FEBRES *omnes malæ, præter ephemeras.*

4.56 FEBRICITANTI *sudor superueniēs febre non deficiente, malum. producitur enim morbus, & humiditatem ampliorem significat.*

4.57 *Ei qui conuulsione aut distentione uexatur, si febris successerit, soluit morbum.*

4.58 FEBRE *ardente correpto, rigore super-*

ueniente(fit) ſolutio.

4.59 (FEBIS)*tertiana exquiſita in ſeptem circuitibus, cum tardiſsime, iudicatur.*

4.60 *Quibus in* FEBIBVS *aures obſurduerint, (ijs) ſanguis e naribus fluens, aut aluus turbata morbum ſoluit.*

4.61 FEBRICITANTEM *niſi inparibus diebus* FEBRIS *dimiſerit, (ea) redire ſolet.*

4.62 *Quibus in* FEBRIBVS *morbus regius ante ſeptimum diem ſuccedit, malum.*

4.63 *Quibus in* FEBRIBVS *quotidie rigores eueniant, (ijs) quotidie* FEBRES *ſoluuntur.*

4.64 *Quibus in* FEBRIBVS *ſeptimo uel nono uel undecimo uel quartodecimo morbus regius ſucceſſerit, bonum (eſt), niſi dextrum hypochondrium durum fuerit: ſi uero non, malum (eſt), non bonum.*

4.65 *In* FEBRIBVS *circa uentriculum æſtus uehemens & cordis morſus, malum.*

4.66 *In* FEBRIBVS *acutis conuulſiones & uehementes uiſcerum dolores, malum.*

4.67 *In* FEBRIBVS *ex ſomnis pauores aut conuulſiones, malum.*

4.68 *In* FEBRIBVS *ſpiratio offendens, malũ: conuulſionem enim ſignificat.*

4.69 *Quibus (ſunt) urinæ craſſæ, grumoſæ, paucæ, non ſine* FEBRE *exiſtentibus, ſi multitudo ex ijs ad uenerit tenuis, iuuat: præcipue autem tales ab initio exeunt, aut breui ſedimen obtinent.*

4.70 *Quibus in* FEBRIBVS *urinæ perturba*

tæ (sunt) ueluti iumenti alicuius, ijs capitis dolores uel adsunt uel aderunt.

4.71 Q*uibus (in* FEBRIBVS *die) septimo iudicium fit, ijs nubeculam obtinet urina quarto die rubram, & alia, secundum rationem.*

4.72 Q*uibus (in* FEBRIBVS*) urinæ perspicuæ (&) albæ, malæ, præcipue autem si in phreniticis appareant.*

4.73 Q*uibus hypochondria eleuata murmurant lumborum dolore succedente, alui ijs humectantur, nisi flatus erumpant aut urinæ multitudo exeat. in* FEBRIBVS *autem hæc (accidunt).*

4.74 Q*uibus spes est in articulis fore abscessum, liberat ab abscessu urina multa, crassa, & alba facta, ut in laboriosis* FEBRIBVS*, quarto die incipit quibusdam fieri; si uero & ex naribus fluxerit sanguis, breui ad modum soluitur.*

5.55 Q*uæcunque (mulieres) grauidæ a* FEBRIBVS *corripiuntur, & uehementer extenuantur sine causa manifesta, (eæ) ægre & periculose pariunt, aut abortientes periclitantur.*

5.64 L*ac dare ijs quibus caput dolet, malum; malum item* FEBRICITANTIBVS*, & quibus hypochondria eleuata murmurant; & sitibundis malum etiam quibus (sunt) biliosæ deiectiones in acutis* FEBRIBVS*, & quibus sanguinis multi deiectio facta est. congruit autem phthisicis qui non adeo multum* FEBRICITENT*: dare etiam in* FEBRIBVS *longis, leuibus, si nullum prædictorum signo=*

rum affuerit; & præter rationem extenuatur.

6.26 *Quibus in ardentibus* (FEBRIBVS) *tremores fiunt, iis delirium succedit.*

6.40 *Quibus circa hypochondrium dolor fit sine inflammatione, iis* FEBRIS *succedens soluit dolorē.*

6.44 *Quibus post stranguriam ileos succedit, in septem diebus moriuntur, nisi* FEBRE *subsecuta, satis urina fluxerit.*

6.50 *Quibuscunque cerebrum discissum fuerit, iis necesse est* FEBREM *& bilis uomitum succedere.*

6.51 *Quibus sanis dolores fiunt repente in capite & statim obmutescunt, & stertunt, moriuntur in septem diebus, nisi (eos)* FEBRIS *apprehenderit.*

6.54 *In acutis morbis qui cum* FEBRE *(existunt), luctuosæ respirationes, malum.*

7.31 *Quibuscunque* FERICITANTIBVS *in urinis ueluti farinæ crassæ, subsidentiæ fiunt, longam ægritudinem (fore) significant.*

7.37 *Quicunque sanguinem uomunt, si sine* FEBRE *salubre (est), si uero cum febre, malum. curare autem (ipsum oportet) adstringentibus & refrigerantibus.*

7.42 *Si* FEBRIS *non a bile (ortum) habeat, aqua multa & calida capiti infusa, solutio febris fit.*

7.52 *Quibus hepar uehementer dolet, iis si* FEBRIS *superuenerit, soluit dolorem.*

7.62 *Si quis* FEBRICITANTIBVS *cibum præbeat, (ut) sano robur, (sic) laboranti morbus.*

FLATVOSVS, A, VM.

5.72 *Biles flaua abundantes non admodum flatuosi sunt.*

FLVOR. L. DIARRHOEA.

5.56 FLVORI *muliebri si conuulsio & animi defectus successerit, malum.*

2.10 FLVIDVS, A, VM.

7.66 *corpora ubi quis purgare uult, oportet* FLVIDA *facere.*

5.62 FOECVNDVS, A, VM. L. MVLIER.

FOETVS.

5.31 *Mulieri grauida sanguine misso abortit, idque magis si* FOETVS *maior fuerit.*

5.48 FOETVS *mares in dextris partibus, fœminæ in finistris magis (continentur.)*

5.53 *Quæ (mulieres) dispersuræ sunt* FOETVS, *iis mammæ tenues fiunt: si uero contra, duræ factæ fuerint, dolor erit uel in mammis, uel in coxis uel in genibus, uel in oculis, & non disperdent.*

5.52 *Mulieri grauidæ si lac e mammis plurimnm effluat, imbecillum* FOETVM *significat: si uero solidæ mammæ fuerint, saniorē* FOETVM *significant.*

5.60 *Si mulieri grauidæ purgationes exeant, impoßibile est* FOETVM *esse sanum.*

FRIGEFACIO.

5.19 *Quæ* FRIGEFACTA *sunt, ea excalfacere oportet, præter ea quæ sanguinem profundunt, aut profusura ea sunt.*

FRIGESCO.

5.26 *Aqua quæ cito calescit & frigescit leuißima (est).*

FRIGIDITAS.

7.1 *In acutis morbis* FRIGIDITAS *extremarum partium malum.*

FRIGIDVS,A,VM.

5.17 FRIGIDA *autem (aqua) conuulsiones, distētiones, denigrationes & rigores febriles efficit.*

5.18 *(Aqua)* FRIGIDA *inimica(est) oßibus, dentibus, neruis, cerbro, spinali medullæ; calida uero utilis.*

5.20 *Vlceribus* FRIGIDA *mordax; cutem obdurat, dolorem insuppurabilem facit, denigrat, rigores febriles facit, (item) conuulsiones, et distentiones.*

5.21 *Nonnunquam in distentione sine ulcere iuueni mediocri temperatura prædito, æstate media* FRIFIDAE *multæ perfusio, reuocationem caloris facit: calor autem hæc liberat.*

5.23 *In iis (partibus) oportet* FRIGDA *uti, unde fluit sanguis aut fluxurus est, non super ipsas (partes), sed iuxta eas, unde effluit: & quæcunque inflammationes aut efferuescentiæ ad rubrum & subcruentum uergentes, recenti sanguine super has, nam ueteres denigrat: item (super) erysipelas non ulceratum, nam ulceratum lædit.*

5.24 FRIGIDA, *ut nix & glacies pectori (sunt) inimica, tusses mouent, sanguinis fluxum efficiunt, & catarrhos excitant.*

5.25 *In articulis tumores & dolores sine ulcere, & po=*

& podagricos(etiam), & conuulsiones, horum plurimos FRIGIDA *multa superfusa leuatque & minuit, & dolorem soluit: stupor autem mediocris dolorem soluit.*

FVRFVREVS, A, VM.

4.77 *Quibus in urina crassa* FVRFVREA *simul eminguntur, ijs uesica scabie laborat.*

FVROR. L. MANIA.

GENV.

4.20 *Non febricitantibus si acciderit intestinorum dolor, &* GENVVM *grauitas & lumborum angor: medicamento per inferiora purgante opus esse significant.*

GIBBVS, A, VM.

6.46 *Qui* GIBBI *ex asthmate aut tussi fiunt ante pubertatem, moriuntur.*

GLABER, A, VM.

6.4 *Glabra undiquaque ulcera, maligna(sunt).*

GRACILIS, E.

4.6 GRACILES *& ad uomitum faciles (decet) superius purgare, cauentes hyemem.*

5.44 *Quæ præter naturam* GRACILES *sunt grauidæ, abortiunt bimestres, priusquàm crassescant.*

GRAVIDVS, A, VM.

4.1 *(Mulieres)* GRAVIDAE, *si(materia) turget, medicamentis purgandæ sunt quarto mense & usque ad septimum mensem, hæ autem minus, recentiores uero & prouectiores uereri oportet.* GRAVIDA. L. MVLIER.

1.3 In GYMNASTICIS *summæ firmæ et ualetudines, periculosæ si in extremo fuerint: non enim possunt manere in eodem (gradu) neque quiescere: cum uero non quiescunt, nondum possunt in melius proficere. restat igitur, ut in deterius (cadant). his itaque de causis firmam ualetudinem sine mora prodest soluere, ut rursus refectionis originem corpus capiat, neque uero extenuationes ad extremum ducere (oportet) periculosum enim: sed qualis fuerit natura eius qui toleraturus est, eo usque ducere (expedit). eodem modo etiam uacuationes, quæ ad extremum ducunt periculosæ: & rursus refectiones, quæ in extremo fuerint, periculosæ.*

HABERE RATIONEM.

1.2 HABERE *rationem oportet & regionis, & temporis, & ætatis, & morborum, in quibus oportet (uacuare), aut non.*

HABITVS.

1.3 *In exercitatoribus boni* HABITVS, *periculosi.* L. GYMNAST.

HAEMORRHOIDES.

6.11 *Melãcholicis & nephriticis si* HAEMORRHOIDES *superuenerint, bonum.*

6.12 *Ei qui* HEMORRHOIDIBVS *longis fit curatus, nisi una seruata fuerit, periculum est ne hydrops aut pthisis successerit.*

6.21 *Ex melancholia insanientibus si uarices aut* HAEMORRHOIDES *superuenerint, insaniæ*

(ipsius fit) solutio.

HEPAR.

5.58 HEPATI *inflammato singultus succedit.*

6.18 HEPAR *discissum letale.*

6.42 *In ictericis si* HEPAR *durum factum fuerit, malum.*

7.17 *Post inflammationem* HEPATIS, *singultus, malum.*

7.45 *Quicunque* HEPATE *insuppurato uruntur, aut inciduntur, si pus purum fluxerit & album, euadunt; in tunica enim ijs pus continetur: si uero ueluti amurca fluxerit, moriuntur.*

7.52 *Quibus* HEPAR *uehementer dolet, febris successerit, soluit dolorem.*

7.55 *Quibus* HEPAR *aqua repletum in omentum eruperit, ijs uenter aqua impletur, & moriuntur.*

HORA.

4.30 *Quibus* FEBRIS *accessiones fiunt, quacunque* HORA *(eos) febris dimiserit, postero die eadem* HORA *si inuaserit, difficilis (sunt) iudicij.*

HORROR.

7.4 *Post sudorem* HORROR, *non bonum.*

HYDROPS. HYDROPICVS, A, VM.

4.11 *Quibus (insunt) intestinorum dolores & circa umbilicum labores & lumborum angor, qui non soluatur neque a purgante medicamento neque aliter; (ijs) in* HYDROPEM *siccam firmatur. (id est tympaniam).*

6.8 HYDROPICIS *ulcera quæ fiunt in corpore, non facile sanantur.*

6.13 HYDROPE *laboranti si aqua, quæ in uenis est, in aluum fluxerit, (morbi fit) solutio.*

6.27 *Quicunque empyi aut* HYDROPICI *uruntur, aut inciduntur, si pus aut aqua confertim effluxerit, omnino moriuntur.*

6.35 HYDROPICIS *si tußis superuenerit, malum.*

7.5 *Post maniam dysenteria aut* HYDROPS *aut mentis alienatio, bonum.*

7.29 *Si ei qui ab albo phlegmate detinetur, diarrhoea superuenerit uehemens, soluit morbum.*

7.47 HYDROPE *laborantem si tußis corripiat, (is) disperatus.*

HYEMS.

1.15 *Ventres* HYEME *& uere natura calidissimi (sunt) & somni longißimi. in iis igitur temporibus etiam plura alimenta exhibenda: etenim calorem innatum, maiorem habent: pluri itaque alimento indigent: indicio sunt ætates & athletæ.*

3.11 *Inter anni autem tempora, si quidem* HYEMS *sicca & aquilonia fuerit, uer uero plurimum & australe, necesse est æstate febres & ophthalmias & dysenterias fieri, præcipue mulieribus & uiris natura humidis.*

3.12 *Si uero australis* HYEMS *& pluuiosa fuerit, uer autem siccum & aquilonium, mulieres, quibus partus ad uer (imminent), ex qualibet causa abor*

tiunt:quæcuuque autem in utero gestauerint imbecillos & morbosos infantes pariunt, ita ut uel statim intereant, uel inualidi & morbosi uiuant: aliis uero dysenteriæ, & ophthalmiæ siccæ eueniunt, senioribus autem catarrhi, breui interimentes.

3.18 Per(*anni*)*autem tempora, Vere quidem & prima æstate pueri & qui eos ætate sequuntur, optime degunt & ualent maxime: æstate uero & autumno aliquantisper senes: reliquo autem(tempore, uidelicet)*HYEMIS,*qui medii(sunt) inter has ætates.*

3.23 HYEME *autem pleuritides(fiunt), peripneumoniæ, lethargi, grauedines, raucitates, tusses, dolores pectoris, dolores costarum, lumborum, (&) capitis, (&) uertigines, (&) apoplexiæ.*

4.12 Q*uibus alui lienteria infestantur, (eos)* HYEME *purgare per superiora, malum (est).*

· HYPOCHONDRIVM.

4.64 Q*uibus in febribus(die) septimo uel undecimo uel decimoquarto morbus regius successerit, bonum, nisi dextrum* HYPOCHONDRIVM *durum fuerit, si uero non, malum; non bonum.*

4.73 Q*uibus* HYPOCHONDRIA *eleuata murmurant, lumborum dolore succedente, alui iis humectantur, nisi flatus erumpant, aut urinæ multitudo exeat. in febribus autem hæc(accidunt).*

5.64 Q*uibus* HYPOCHONDRIA *eleuata murmurant, lac dare malum(est) &c.*

6.40 Q*uibus circa* HYPOCHONDRIVM *dolor fit sine inflammatione, iis febris succedens*

ſoluit dolorem.

ICTERICVS. L. MORBVS REGIVS.

6.42 IN ICTERICIS *ſi hepar durum factum fuerit, malum.*

IECVR. L. HEPAR.

IEIVNIVM.

1.13 *Senes facillime* IEIVNIVM *tolerant, ſecundo loco qui (ætate) uigent, minime adoleſcentes, omnium uero minime pueruli, ex ijs uero ipſis quicunque cæteris promptiores fuerint.*

ILEOS

Quibus poſt ſtranguriam ILEOS *ſuccedit in .7. diebus moriũtur, niſi febre ſubſecuta ſatis urina fluxerit.*

7.10 *Poſt* ILEVM *uomitus aut ſingultus, aut conuulſio, aut delirium, malum.*

IMBECILLVS, A, VM.

4.46 *Si rigor incidit febre non intermittente, iam* IMBECILLO *exiſtente (ægro), letale.*

IMPLERI. L. REPLETIO.

2.11 *Facilius eſt* IMPLERI *potu quàm cibo.*

6.39 INANITIO. L. VACVATIO. L. REPLETIO.

INSANIO.

6.21 *Ex melancholia* INSANIENTIBVS *ſi uarices aut hæmorrhoides ſuperuenerint,* INSANIAE *(fit) ſolutio.*

INFLAMMATIO. L. PHLEGMONE.

INGVEN.

4.55 *In* INGVINVM *tumoribus febres om-*

nes malæ præter ephemeras.

INSIDENTIA. L. SVBSIDENTIA.

INTESTINVM.

4.11 *Quibus (sunt)* INTESTINORVM *dolores, & iuxta umbilicum labores, & lumborum angor qui non soluatur neque a medicamento purgante neque aliter, (ijs malum) in hydropem siccam firmatur.*

4.20 *Nō febricitantibus si euenerint* INTESTINORVM *dolor & genuum grauitas & lumborum angor, medicamento per inferiora purgante opus esse significant.*

IVDICO. IVDICATIO. L. CRISIS. IVDICIVM.

6.18 EX INTESTINIS *tenuibus aliquod discissum, letale.*

6.24 INTESTINORVM *tenuium aliquod si discissum fuerit, non coalescit.*

ISCHIAS. L. COXA.

3.28 *Plurimi uero morbi puerulis* IVDICANTVR, *alij in 40 diebus, alij in 7 mensibus, alij in 7 annis, alij cum ad pubertatem accedunt &c.*

1.1 IVDICIVM *difficile. &c.*

3.8 *In moderatis temporibus cum tempestiua tempestiuæ fiunt, morbi stabiles & boni* IVDICII *fiunt; in immoderatis autem instabiles & mali* IVDICII.

4.29 *Quibus in febribus sextum diem agentibus rigores fiunt, difficilis (sunt)* IVDICII.

1.19 *Iis qui per circuitus accessiones habent, nihil (oportet) dare, neque cogere, sed subtrahere ijs quæ offeruntur ante* IVDICATIONEM.

1.20 *Quæ* IVDICANTVR *&* IVDICATA *sunt sufficienter, non (oportet) mouere neque nouare nec medicamentis purgantibus nec alijs irritamentis, sed sinere.*

2.23 *Acuti morbi* IVDICANTVR *in quatuordecim diebus.*

4.71 *Quibus septimo (die)* IVDICIVM *fit, ijs nubeculam obtinet urina quarto die rubram, & alia secundum proportionem.*

IVVENIS. IVVENTVS.

2.20 *Quibus* IVVENIBVS *alui humidæ (sunt) ijs senescentibus siccãtur; quibus item* IVVENIBVS *alui siccæ sunt, ijs senescentibus humectãtur.*

2.53 *Qui aluos humidas habent* IVVENES, *melius degunt siccas habentibus: in senectute autem peius degunt: siccantur enim alui magna ex parte senescentibus.*

3.29 IVVENIBVS *autem sanguinis sputiones, phthisies, febres acutæ, epilepsiæ, & alij morbi, maxime autem prædicti (accidunt). prædicti in pueris uidelicet.*

3.30 *Qui uero hanc ætatem (id est* IVVENtutem*) excesserint, iis asthmata, pleuritides, peripneumoniæ, lethargi, phrenitides, ardentes (febres), diarrhœæ longæ, choleræ, dysenteriæ, lienteriæ, hæmorrhoides (accidunt.)*

2.1 *In quo morbo somnus* LABOREM *facit, letale (est): at si somnus iuuat, non letale.*

2.49 *Assueti solitos* LABORES *ferre, & si sint imbecilles aut senes, non assuetis fortibusq; & iuuenibus facilius ferunt.*

LABORO.

2.48 *In omni motu corporis ubi (quis)* LABORARE *cœperit, quiescere, statim lassitudines remedium est.*

4.32 *Quibus conualescentibus e morbis pars aliqua* LABORAVERIT, *ibi abscessus fiunt.*

4.33 *Sed & si quis parte aliqua ante* LABORAVERIT, *quàm ægrotet, ibi firmatur morbus.*

LABRVM.

4.49 *Si in febre non intermittente* LABRVM, *uel supercilium, uel oculus, uel nasus peruertaur, si non uideat, si non audiat, iam imbecillo existēte corpore, quicquid horū acciderit, in propinquo mors (est).*

LAC.

5.39 *Si mulier quæ neque grauida sit, neque peperit,* LAC *habeat, huic menstrua defecerunt.*

5.52 *Mulieri grauidæ si* LAC *multum e mammis effluxerit, imbecillum fœtum significat, at si solidæ mammæ fuerint, sauiorem fœtum significat.*

5.64 LAC *dare quibus caput dolet, malum (est); malum item febricitantibus, & quibus hypochondria eleuata murmurant; & sitibundis, malum etiam quibus (sunt) biliosæ dectiones in acutis febribus, & qui-*

bus sanguinis multi deiectio facta est: congruit autem phthisicis qui non adeo multum febricitent dare etiam in febribus longis, leuibus, si nullum prædictorum signorum affuerit. & præter rationem extenuatis.

LACRYMO.

4.52 *Qui in febribus aut in aliis morbis sponte* LACRYMANT, *nõ absurdum (est); qui uero non sponte, absurdius.*

LASSITVDO.

2.5 LASSITVDINES *spontaneæ morbos nunciant.*

2.48 LASSVS, A, VM,

In omni motu corporis, ubi (quis) laborare cœperit, quiescere statim LASSITVDINIS *remedium (est).*

4.31 *Laßis in febribus circa articulos & malas maxime abscessus fiunt.*

LETALE.

2.1. 4.22. 23. 24.26.34.35.46. 50. 5. 1. 2. 10.11.12.30.43. 6.18. 7.25.

LEVO.

2.27 *Iis quæ non ex ratione* LEVANT, *non oportet fidere, neque timere multum mala quæ præter rationem eueniunt: plurima enim eiusmodi sunt instabilia; neque ad modum permanere, neque diu durare consueuerunt.*

LEIENTERIA.

4.12 *Quibus alui* LEIENTERIA *uexantur, eos hyeme purgare per superiora malum (est).*

6.1 Longis LEIENTERIIS si accidus ructus successerit qui prius non fuerit, signum bonum.

6.43 Quicunque lienosi a dysenteria corripiuntur; ijs superueniente longa dysenteria, uel hydrops succedit, uel LIENTERIA, & moriuntur.

7.72 Dysenteriæ LIENTERIA succedit.

LIENOSVS, A, VM.

6.48 LIENOSIS dysēteria si successerit, bonū.

6.43 Quicunque LIENOSI a dysenteria corripiuntur; ijs superueniente longa dysenteria, uel hydrops succedit, uel lienteria, & moriuntur.

LINGVA.

7.40 Si LINGVA statim incontinens facta fuerit, aut attonita fuerit aliqua pars corporis, melancholicum tale (est)

LIPPIENS.

6.17 LIPPIENTEM diarrhœa correptum esse, bonum (est).

LVCTVOSVS, A, VM.

6.54 In acutis cum febre morbis LVCTVOSAE respirationes, malum.

LVMBI.

4.11 Quibus (sunt) intestinorum dolores, & iuxta umbilicū labores, et LVMBORVM angor, qui non soluuntur neque a medicamento purgante neque aliter, (iis malum) in hydropem siccam firmatur.

4.20 Non febricitantibus si euenerint intestinorū dolor, et genuū grauitas, & LVMBORVM angor, medicamēto per inferiora purgāte opus esse significāt.

4.73 *Quibus hypochondria eleuata murmurant* LVMBORVM *dolore succedente, alui iis humectantur, nisi flatus erumpant, aut urinæ multitudo exeat. in febribus uero hæc (accidunt).*

MAGNITVDO.

2.54 MAGNITVDINEM *corporis inesse iuuenibus pulchrum est, neque indecens, senibus uero inutile, & peius, quàm si parui sint.*

MALA, AE.

6.19 *Cum discissum fuerit os, aut chartilago, aut neruus aut* MALAE *tenuis particula aut præputium, neque augetur, neque coalescit.*

MALVM.

2.27 *Iis quæ non ex ratione leuant, non oportet fidere, neque timere multum* MALA, *quæ præter rationẽ eueniunt: plurima.n.iusmodi sunt instabilia: neque ad mũod permanere, neque diu durare cõsueueunt.*

MALE SE HABERE.

2.32 *Magna ex parte omnes qui* MALE SE HABENT, *in principiis cibum bene capientes, & nihil proficientes, in fine rursus cibum non appetunt: qui uero in principiis cibum uehementer abhorrẽt, postea autem bene cibum capiunt, melius degunt.*

MAMMA. L. MVLIER.

MANIA, ID EST, FVROR.

6.56 *In melancholicis morbis ad has partes decubitus (sunt) periculosi: aut corporis apoplexiam, aut conuulsionem, aut* MANIAM, *aut cæcitatẽ significant.*

7.5 *Post* MANIAM *dysenteria, aut hydrops,*

aut mentis alienatio, bonum.

MEDICAMENTVM PVRGANS. L. PVRGANS.

MEDICVS.

1.1 *Vita breuis, ars longa, occasio præceps, experimentum periculosum, iudicium difficile. oportet autem non solum* (MEDICVM) *se ipsum præstare, ut ea quæ opus sunt, faciat, sed & ægrum, & aßidentes, & exteriora.*

MELANCHOLIA. MELANCHOLICVS, A, VM.

4.9 MELANCHOLICOS *autem uehementius per inferiora (purgabis), eadē ratione contraria adhibens.*

6.11 MELANCHOLICIS *& nephriticis si hæmorrhoides superuenerint, bonum.*

6.21 Ex MELANCHOLIA *insanientibus si uarices aut hæmorrhoides superuenerint, insaniæ (fit) solutio.*

6.23 *Si timor & mœstitia longo tempore perseuerent,* MELANCHOLICVM *tale (est).*

6.56 *In* MELANCHOLICIS *morbis ad has partes decubitus (sunt) periculosi: aut apoplexiam corporis, aut conuulsionem, aut maniam, aut cæcitatem significant.*

7.40 *Si lingua repente infirma facta fuerit, aut stupida fuerit aliqua pars corporis,* MELANCHOLICVM *tale (est).*

MENS.

2.6 *Quicunque dolentes parte aliqua corporis om nino, dolores non sentiunt, ijs* MENS *ægrotat.*

7.5 *Post maniam dysenteria, aut hidrops, aut ecysta sis(.I.* MENTIS *alienatio), bonum.*

MENSES. MENSTRVA. MVLIEBRES *purgationes.* L. MVLIER.

MICTIO.

4.83 MICTIO *noctu si fiat multa, exiguam de iectionem significat.*

MOESTITIA.

6.23 *Si timor & MOESTITIA longo tempore durent, melancholicum id(existit):*

MORBVS.

1.6 *Ad extremos* MORBOS *extrema exquisite remedia optima(sunt).*

1.7 *Vbi igitur peracutus(est)* MORBVS, *extremos statim labores obtinet, & uictu ad extremum te nuißimo uti necesse est. ubi uero non, sed licet copiosiorem uictum exhibere, tantum declinandum(est a uictu tenui), quanto* MORBVS *mitior extremis fuerit.*

1.12 *Item urinæ & alui excrementa & sudores si superueniant, iudicant morbos et difficiles iudicatu & faciles, & breues & longos.*

2.1 *In quo* MORBO *somnus laborem facit, letale; si uero somnus iuuat, non letale.*

2.8 *Si quis post* MORBVM *cibum capiens, non corroboratur, significat pluri cibo corpus uti; si uero cibum non capienti id accidat, sciendum est, quod uacuatione indigeat.*

2.31 *Si cui post* MORBVM *cibum bene capienti, nihil augeatur corpus, malum.*

2.12 *Quæ relinquantur in* MORBIS *post crisim, recidiuas facere cosueuerunt.*

2.17 *Vbi cibi plus præter naturam ingestum est, id* MORBVM *facit: declarat autem (id) sanatio.*

2.19 *Acutorum* MORBORVM *non omnino tutæ (sunt) prædictiones neque salutis neque mortis.*

2.22 *Quicunque a repletione* MORBI *facti fuerint, (eos) euacuatio curat, & quicunque ab euacuatione, repletio: item aliorum oppositio.*

2.23 *Acuti* MORBI *indicantur in quatuordecim diebus.*

2.29 MORBI *cũ incipiũt, si quid mouẽdũ uidetur moue; cũ uero cõsistũt ac uigent, quiescere melius est.*

2.30 *In* (MORBI) *initijs & finibus omnia imbecilliora, in uigore autem ualidiora.*

2.33 *In omni* MORBO *constare mente, & bene se habere ad cibos oblatos, bonum; contra uero, malum.*

2.34 *In* MORBIS *minus periclitantur quibus natura et habitu et ætate et tẽpe* MORBVS *propinquus magis sit, q̃ q̄bus nõ propinquus (sit) in horũ aliquo.*

2.35 *In omnibus* MORBIS *partes ad ubilicum & imum uentrem attinentes, craßitudinem habere melius est; multum autem extenuari & contabescere, malum (est): periculosum uero hoc idem & ad purgationes quæ per inferiora fiunt.*

2.39 *Senes magna ex parte minus quam iuuenes ægrotant. quicũque aũt ipsis* MORBI *longi accidũt,*

ut plurimm(eos)ad mortem comitantur.

3.1 Mutationes temporũ maxime pariunt MORBOS, *& in temporibus magnæ mutationes aut frigoris aut caloris, & alia secundum rationem eodem modo.*

3.3 MORBORVM *alii ad alios bene male'ue se habent. item ætates quædam ad tempora & regiones, & uictum.*

3.4 In temporibus, cum eodem die modo calor, modo frigus fuerit, autumnales MORBOS *expectare oportet.*

3.7 In siccitatibus febres acutæ fiunt. & si quidem magna ex parte talis annus fuerit, qualem fecit constitutionem, magna ex parte etiam MORBOS *tales oportet expectare.*

3.8 In moderatis temporibus cum tempestiue tempestiua fiunt, bene stabiles & boni iudicii MORBI *fiunt; in immoderatis autem instabiles & mali iudicii.*

3.9 In autumno MORBI *acutissimi & exitiosissimi omnino(accidunt): uer autem saluberrimum et minime exitiosum.*

3.16 MORBI *uero in pluuiis magna ex parte fiunt, febresq; longæ, & alui fluxus, & putredines et epileptici, & apoplectici, & anginæ: in siccitatibus autem tabes, ophthalmiæ, arthritides, stranguriæ, & dysenteriæ.*

3.19 Sed MORBI, *omnes quidem in omnibus temporibus fiunt, magis tamen quidam in aliquibus ipso=*

ipsorum & fiunt & irritantur.

3.28 *Plurimi autem* MORBI *puerulis iudicantur, alij in* 40 *diebus, alii in septem mensibus, alii in septem annis, alii cum ad pubertatem accidunt: quicunque autem puerulis perdurauerint, nec circa pubertatem desierint, aut fœminis circa menstruorum eruptiones, (ii) consenescere consueuerunt.*

L. AETAS. PVERI, PVERVLI, IVVENES, SENES. VER, AESTAS, AVTVMNVS, HYEMS. CONSTITVTIO.

4.10 *Purgante medicamento uti (oportet) in ualde acutis* (MORBIS), *si materia turget, eodem die: cunctari enim in talibus malum (est).*

4.22 MORBIS *quibuslibet incipientibus, si bilis atra uel supra uel infra exierit, letale.*

4.23 *Quibus ex* MORBIS *acutis, aut ex longis, aut ex ictibus, aut alio quouis modo extenuatis, bilis atra aut ueluti sanguis niger exierit, postridie moriuntur.*

4.32 *Quibus conualescentibus e* MORBIS *pars aliqua laborauerit, ibi abscessus fiunt.*

4.33 *Sed si (cui) etiam pars quædam doluerit prius quàm ægrotet, ibi firmatur* MORBVS.

4.36 MORBI *longitudinem significant.*

4.38 Ex *qua parte corporis sudor est, ibi* MORBVM *nunciant.*

4.39 Et *qua parte corporis frigus aut calor (est), ibi* MORBVS *(est).*

4.42 *Sudor multus ſemper fluens, frigidus quidem longiorem: calidus uero, breuiorem* MORBVM *ſignificat.*

4.51 *In febribus abſceſſus qui non ſoluunt in primis iudicationibus. longitudinem* MORBI *ſignificant.*

4.57 *Qui a conuulſione, aut diſtẽtione infeſtatur, ſi (ei) febris ſucceſſerit, ſoluit* MORBVM.

4.60 *Quibus in febribus aures obſurduerint, ſi ſanguis e naribus fluxerit, aut aluus turbata fuerit, ſoluit* MORBVM.

5.57 *Menſtruis aduenientibus immodicis* MORBI *contingunt: & non aduenientibus, ex utero fiunt* MORBI.

6.54 *In acutis* MORBIS *qui cum febre (ſunt), luctuoſæ reſpirationes, malum.*

6.56 *In melancholicis* MORBIS. L. MELANCHOLICVS.

7.1 *In acutis* MORBIS *frigiditas extremarum partium, malum.*

7.6 *Poſt longum* MORBVM *cibi faſtidium et ſinceræ deiectiones malum.*

7.31 *Quibus febricitantibus in urinis ſubſidentiæ fiunt ueluti craſſæ farinæ, longum* MORBVM *ſignificant.*

7.32 *Quibus uero bilioſæ (nunc ſunt) ſubſidentiæ (quæ fuerunt) prius tenues, acutum* MORBVM *ſignificant.*

7.34 *Quibus in urinis ſuperſtant bullæ, nephriti-*

ca significant, & longum MORBVM *futurum.*
7.35 *Quibus uero pinguis (est) superficies & conferta, ijs nephriticos* (MORBOS) *& acutos significat.*
7.49 *Ab angina correpto tumor & rubor in pectore superueniens, bonum. extra enim uertitur* MORBVS.
7.56 *Anxietudinem, oscitationem, horrorem, uinum æquale æquali (aquæ mixtum) potum soluit* MORBVM.

MOTVS. MOVEO.

2.48 *In omni* MOTV *corporis ubi (quis) laborare cœperit, quiescere, statim laßitudinis remedium (est).*
2.51 *Aut aliter quomodocunque corpus* MOVERE, *periculosum. &c.*
3.17 *In oculis autem & corporibus difficilē* MOTVM *(efficiunt australes constitutiones) & aluos humectant.*
4.14 *Cum biberit quis elleborum, ad corporis quidem* MOTVS *magis ducere (oportet), ad somnos uero & ad non motus minus, indicat autem nauigatio quòd* MOTVS *corpora turbat.*
4.15 *Cum uelis magis ducere elleborum,* MOVE *corpus: cum uero cessare, somnum fac, & ne moue.*

MVLIER. MVLIEBRIS. MENSTRA.

3.12 *Si uero australis hyems & pluuiosa fuerit, uer autem siccum & aquilonium,* MVLIERES

quibus partus ad uer (imminet), ex qualibet causa abortiunt: quæcunque autem pepererint, imbecillos & morbosos infantes parient, ita ut uel statim intereant uel graciles & morbosi uiuant, alijs uero dysenteriæ, & ophthalmiæ siccæ eueniunt, senioribus autem catarrhi breui intermittentes.

3.14 *Si uero (autumnus) aquilonius fuerit & siccus, iis qui natura humidi sunt et* MVLIERIBVS *confert: reliquis uero opthalmiæ siccæ aderunt & febres acutæ, & longæ; quibusdam uero etiam melancholiæ.*

5.28 MVLIEBRES *purgationes educit suffitus aromatum: sæpe uero ad alia etiam utilis esset, nisi capitis grauitatem induceret.*

4.1 (MVLIERES) *grauidæ, si materia turget medicamentis purgandæ sunt quarto mense & usque ad septimum mensem, hæ autem minus: recentiores uero & prouectiores uereri oportet.*

5.30 MVLIERI *grauidæ, si ab aliquo ex acutis morbis corripiantur, letale.*

5.31 MVLIER *grauida, si ei secta fuerit uena, abortit; idque magis, si fœtus maior fuerit.*

5.32 MVLIERI *sanguinem euomenti si menstrua eruperint, (morbi fit) solutio.*

5.33 MVLIERI *menstruis deficientibus, si sanguis e naribus fluxerit, bonum.*

5.34 MVLIERI *grauidæ si aluus nimis fluxerit, periculum ei est abortiendi.*

5.35 MVLIERI *ab uteri strangulationibus*

uexatæ aut ægre parienti, sternutatio superueniens bonum.

5.36 MVLIERI *menstrua decolorata, neque eodem tempore semper exeuntia, purgatione opus esse significant.*

5.37 MVLIERI *grauidæ si statim mammæ graciles factæ fuerint, abortit.*

5.38 MVLIERI *grauidæ si altera mamma gracilis facta fuerit geminos habenti alterum abortit: & si dextra gracilis facta fuerit, marem; si uero sinistra fœminam,*

5.39 *Si* MVLIER *quæ neque grauida sit neque pepererit, lac habet, huic menstrua defecerunt.*

5.40 MVLIERIBVS, *quibus ad mammas sanguis conuoluitur, maniam significat.*

5.41 MVLIEREM *si nosse uelis, an sit prægnans; cum sit dormitura non sine cœna, ei melicratum da bibere: & si tormina uentris ipsam corripiant, grauida est; sin minus, grauida non est.*

5.42 MVLIER *prægnans si marem gerit, bene colorata est; si uero fœminam, male colorata.*

5.43 *Si* MVLIERI *grauidæ erysipelas in utero factum fuerit, letale.*

5.44 *Quæ præter naturam tenues sunt grauidæ* (MVLIERES), *abortiunt bimestres priusquàm crassescant.*

5.45 *Quæcunque* (MVLIERES) *mediocrem habitum corporis habentes abortiūt bimestres aut trimestres sine causa manifesta; ijs uteri acetabula mu-*

core plena sunt, & non possunt sustinere præ grauitate fœtum, sed abrumpitur.

5.46 Quæ(MVLIERES) *præter naturam crassæ non concipiunt utero, iis omentum os uteri deprimit, & ante quàm extenuentur, non concipiunt.*

5.47 *Si* (MVLIERI) *uterus, qua parte coxæ incumbit, suppurauerit, necesse est emmoton factum esse.* (Emmoton *est medicamentum liquidum, quod linamentis quæ* Græce μοτοὶ *uocantur, excipitur, & in ulcera mittitur.*

5.48 Fœtus(*in* MVLIERIBVS) *mares quidem in dextris, fœminæ uero in sinistris magis (continentur.)*

5.49 *Vt secundæ excidant*(MVLIERI), *sternutatorio apposito apprehende nares & os.*

5.50 MVLIERI *menstrua si uelis sistere, cucurbitam quàm maximam sub mammis applica.*

5.51 Quæ *grauidæ sunt*(MVLIERES), *ijs uteri os coarctatum est.*

5.52 MVLIERI *grauidæ si lac multum e mammis fluxerit, imbecillum fœtum significat: si uero solidæ mammæ fuerint, saniorem fœtum significant.*

5.53 Quæ(MVLIERES) *dispersuræ sunt fœtus, ijs mammæ tenues fiunt: at si duræ factæ fuerint, dolor erit aut in mammis, aut in coxis, aut in genibus, aut in oculis, & non abortiunt.*

5.54 Quibus(MVLIERIBVS) *os uteri durum est, iis necesse est os ueteri coarctari.*

5.54 *Quæ grauidæ a febribus corripiuntur* (MVLIERES) *& uehementer extenuantur sine causa manifesta,(eæ) ægre & periculose pariunt, aut abortientes periclitantur.*

5.56 *Fluori* MVLIEBRI *si cõuulsio & animi defectus successerint, malum.*

5.57 (MVLIERIBVS) *menstruis aduenientibus immodicis, morbi contingunt; & si non aduenerint, ab utero morbi fiunt.*

5.58 *Recto intestino & utero(in* MVLIERE) *inflammatis, stillicidium urinæ succedit, item renibus suppuratis stillicidium urinæ succedit, & hepati inflammato singultus succedit.*

5.59 MVLIER *si non concipiat in aluo, uelis autem scire an conceptura sit, obuoluens eam uestimẽtis suffi ab imo; & si transire tibi uideatur odor per corpus ad nares & ad os, scito ipsam non ex se ipsa esse sterilem.*

5.60 *Si* MVLIERI *grauidæ, purgationes (menstruæ) exeant, impoßibile est fœtum esse sanum.*

5.61 *Si* MVLIERI *purgationes (menstruæ) non exeant, neque si horror neque febris successerit, cibi autem fastidia incidant, eam grauidam esse existima.*

5.62 *Quæ frigidos & densos uteros habent* (MVLIERES), *non concipiunt; extinguitur enim in eis genitura, & quæ ualde siccos & efferuescẽtes, defectu enim alimenti corrumpitur semen: quæ uero ex utrisque mediocrem habent tẽperaturã, tales fœcũdæ fiunt.*

5.63 *Similiter uero & in maribus (euenit, ut in* MVLIERIBVS.) *aut enim propter corpors raritatem spiritus extra fertur, ita ut semen non emittatur, aut ob densitatem hucmor non abit foras; aut ob frigiditatem non excalescit ut in eum locum congregetur; aut ob caliditatē illud idem euenit.*

5.69 Re*frigerationes incipiunt* MVLIERIBVS *quidem ex lumbis magis, & per dorsum ad caput, uiris autem magis in posteriore quàm in anteriore parte corporis ut in cubitis & coxis. sed & cutis (horum est) rara: ostendit autem id pilus.*

6.29 MVLIER *podagra non laborat, nisi ei menstrua deficiant.*

7.27 MVLIERI *grauidæ tenesmus si successerit, (eam) abortire facit.*

7.43 MVLIER *ambidextra non fit.*

MVTATIO.

3.1 MVTATIONES *temporum maxime pariunt morbos, & in temporibus magnæ* MVTATIONES *aut frigoris aut caloris, & alia secundum rationem eodem modo.*

4.40 E*t ubi in toto corpore* MVTATIONES *fiunt, & modo corpus frigescat, modo calescat, aut color alius ab alio fiat, longitudinem morbi significant.*

MVTVS.

6.51 Q*uibus sanis dolores fiunt repente in capite & statim* MVTI *fiunt, & stertunt, moriuntur in septem diebus, nisi (eos) febris apprehenderit.*

7.34 . *Quibus in urinis superstant bullæ, (ijs)* NE

PHRITICA *significant, & longum morbum fore.*

7.75 *Quibus uero pinguis insidentia & conferta, iis* NEPHRITICA *& acuta significat.*

7.36 *Quibus autem* NEPHRITICIS *prædicta accidunt signa, doloresque circa spinæ musculos fiunt, si quidem circa loca exteriora fiant, abscessus etiam exteriores fore expecta; si uero magis dolores circa loca interiora fiant, abscessum quoque interiorem magis fore expecta.*

NARES.

6.2 *Quibus* NARES *natura (sunt) humidiores & genitura humidior, (iis) peius ualent; quibus uero contra, melius.*

NATVRA.

3.2 NATVRARVM *aliæ æstate, aliæ hyeme bene aut male afficiuntur.*

NEPHRITICVS.

6.11 *Melancholicis &* NEPHRITICIS *si qæmorrhoides superuenerint, bonum.*

NERVORVM DISTENTIO. L. DISTENTIO.

NERVORVM CONVVLSIO. L. CONVVLSIO.

NERVVS.

6.19 *Vbi* NERVVS *discissus fuerit, neque augetur, neque coalescit.*

7.28 NIMIVM.

2.51 *Omne* NIMIVM *naturæ (est) inimicum.*

NIX.

5.24 *Frigida ut* NIX *& glacies, (sunt) pectori inimica, tusses mouent, sanguinem fundunt, & catarrhos excitant.*

NOCTV.

4.83 *Mictio* NOCTV *si fiat multa, exiguam deiectionem significat.*

5.27 *Quibus bibendi appetitus* NOCTV *(adsunt), iis ualde sitientibus, si obdormierint, bonum.*

NVTRIO,

2.9 *Impura corpora quo magis* NVTRIES, *(eo) magis lædes.*

2.18 *Eorum quæ confertim & cito* NVTRIVNT, *citæ etiam excretiones fiunt.*

2.15 *Si uero (excretiones) similes sanis fiant, tutum est corpus* NVTRIRE.

OCCASIO.

1.1 *Vita breuis, ars longa,* OCCASIO *præceps, experimentum periculosum, iudicium difficile. &c.*

OCVLI.

6.22 *Considerare autem oportet & ea quæ leuiter appareant in* OCVLIS *dormiëtium: si enim commissis palpebris albi aliquid apparet, quod ex diarrhœa aut medicaminis purgãtis potione non proueniat, prauum signum (est) & ualde letale.*

6.31 *Dolores* OCVLORVM *meri potio, aut balneum, aut fomentum, aut uenæ sectio aut medicamentum purgatorium soluit.*

7.46 *Dolores* OCVLORVM, *ubi merum bibe*

ris, & multa (aqua) calida laueris, uenæ sectione curato.

7.3 *Post uomitum, singultus, &* OCVLI *rubri, malum.*

OMENTVM.

6.58 *Si* OMENTVM *exciderit, necesse est ut putrescat.*

OMNIA.

2.52 OMNIA *ratione facienti, & (ipsis) ratione non succedentibus, ad aliud non est transeundum, manente eo quod principio uisum fuerit.*

OPORTET.

1.1 OPORTET *uero* (MEDICVM) *non solum se ipsum præstare, ut ea quæ necessaria sunt, faciat, sed ægrotum etiam, & eos qui adsunt, & ea quæ extrinsecus (contingunt).*

OSCITATIO. L. ANXIETVDO.

OS, OSSIS.

9.19 *Vbi discissum fuerit os, aut chartilago, aut neruus, aut malæ particula tenuis, aut præputium, neque augetur neque coalescit.*

7.28 *Quodcunque os, aut chartilago, aut neruus discissus fuerit in corpore, neque augetur neque coalescit.*

6.45 *Vlcera quæcunque annua fiunt, aut longiore tempore durant, necesse est (in ijs) os abscedere, & cicatrices cauas fieri.*

7.21 *Super* OSSE *ægrotante caro liuida, malum.*

7.19 *Post* OSSIS *denudationem erysipelas,*

(malum).

7.24 Post OSSIS (in capite) discißionem, desipientia (fit), si uacuum apprehenderit.

7.73 Post corruptionem, OSSIS abscessus (succedit).

PAROXYSMI. L. ACCESSIONES.

PAVLATIM.

2.51 Quod uero PAVLATIM fit, tutum (id est), præsertim ubi quis ex una re in aliam transeat.

PERIPNEVMONIA.

6.16 Pleuritide aut PERIPNEVMONIA laboranti si diarrhœa succedat, malum.

7.11 Post pleuritin PERIPNEVMONIA malum,

7.12 Post PERIPNEVMONIAM phrenitis, malum.

PHLEGMA.

7.30 Quibus (sunt) spumosa excrementa in diarrhœis, iis a capite PHLEGMA defluit.

7.54 Quibus inter septum transuersum & uentrem PHLEGMA residet, & dolorem præbet, ut pote quòd exitum non habeat, ne ad alterum quidem uentrem; ijs per uenas ad uesicam uerso PHLEGMATE, solutio fit morbi.

7.29 Si ei qui PHLEGMATE albo detinetur, diarrhœa successerit uehemens; soluit morbum.

7.70 Albo PHLEGMATI hydrops succedit.

PHRENITICI. PHRENITIS.

4.72 Quibus urinæ perspicuæ, (&) albæ, malæ,

maxime uero in PHRENITICIS *si appareant.*
7.12 *Post perineumoniam* PHRENITIS, *malum.*

PHTHISICI. PHTHISIS.

4.8 PHTHISICOS *uitans, ne unquam ad superna s purgationes duxeris.*
5.9 PHTHISIS *accidit ijs maxime qui sunt in ætatibus ab anno decimo octauo usque ad* XXXV.
5.11. *His qui* PHTHISIBVS *uexantur, si sputum quod extußierint, graue oleat carbonibus infusum, & capilli a capite fluant, letale.*
5.12 *Quibus* PHTHISICIS *capilli a capite fluant, ij diarrhœa superueniente moriuntur.*
5.13 *Qui sanguinem spumantem expuunt, ijs a pulmone talis reiectatio fit.*
5.14 PHTHISICO *si diarrhœa superuenenerit, letale.*
5.15 *Qui ex pleuritide empyi fiunt, si per sputa expurgantur in quadraginta diebus, ex quo ruptio facta fuerit, liberantur: si uero non, in* PHTHISIS *transferuntur.*
5.63 *(Lac) congruit* PHTHISICIS *qui non admodum febricitant.*
7.16 *Post puris sputum* PHTHISIS *& effluxus: cum uero sputum retinetur, moriuntur.*

PINGVIS.

7.35 *Quibus (in urina inest)* PINGVIS *insidētia & cōgesta, ijs renū morbos & acutos significat.*

PLEVRITICI. PLEVRITIS.

1.12 In PLEVRITICIS *sputum si statim ap pareat morbi initio,(morbus) fit breuis: si uero post, prorogatur.&c.*

5.8 *Quicunque* PLEVRITICI *facti per su periora non purgantur in quatuordecim diebus,ijs in empyema(morbus)transmutatur.*

5.15 *Qui ex* PLEVRITIDE *empyi fiunt, si per sputa expurgantur in* 40 *diebus,ex quo ruptio facta fuerit, liberantur: si uero non,in phthisin tran seunt.*

6.16 PLEVRITIDE *aut peripneumonia la borantí si diarrhœa successerit,malum.*

6.33 *Qui acidum ructum habent, non admodum* PLEVRITICI *fiunt.*

7.11 *Post* PLEVRITIN *peripneumonia, malum.*

PLVRIMVM.

2.51 PLVRIMVM *& repente uacuare aut re plere,aut calefacere,aut refrigerare, aut aliter quo modocunque corpus mouere,periculosum.nam & om ne nimium naturæ(est) inimicum.quod uero paulatim fit,tutum(id est),præsertim ubi qui ex una re in aliam transeat.*

PLVVIA. L. CONSTITVTIO. L. HYEMS,

3.15 *Inter anni constitutiones in summa siccitates* PLVVIIS *sunt salubriores, minus letales.*

3.16 *Morbi in* PLVVIIS *quidem magna ex parte fiunt,& febres longæ,& alui fluxiones,& pu*

tredines & epileptici, & apoplectici, & anginæ : in siccitatibus autem, phthisies, ophthalmiæ, arthritides, stranguriæ, & dysenteriæ.

PODAGRA.

6.28 Eunuchi PODAGRA *non laborant, neque calui fiunt.*

6.29 *Mulier* PODAGRA *non laborat, nisi ei menstrua deficiant,*

6.30 *Puer* PODAGRA *non laborat, prius quàm uenere utatur.*

6.49 *Quæcunque* PODAGRICI *morbi fiunt, ij sedata inflammatione, in quadraginta diebus finiunt.*

6.55 PODAGRICI *morbi uere & autumno magna ex parte mouentur.*

POTATIO.

7.7 Ex *multa* POTATIONE(*uini*), *rigor et desipientia, malum.*

POTVS.

2.11 *Facilius (est) impleri* POTV, *quàm cibis.*

2,38 *Paulo deterior* POTVS *& cibus, suauior autem, melioribus & insuauioribus magis (est) expetendus.*

PRAEGNANS. L. MVLIER,

5.30. 5.31. 5.34. 5.37 5.38. 5 41. 5.42. 5.43. 5.48. 5.59 5.61.

PRINCIPIVM.

2.30 *Circa uero (morborũ)* PRINCIPIA *et fines, omnia imbecilliora, circa uigorem autem ue*

hementiora.

PVER. PVERVLVS.

2.45 *Epilepticos* PVEROS *liberant mutationes maxime ætatis, & locorum, et uictuum.*

3.24 *In ætatibus talia accidunt, paruis quidem et nuper natis* PVERVLIS *aphthæ (quæ sunt serpentia oris ulcera) uomitus, tusses, uigiliæ, pauores, umbilici inflammationes, aurium humiditates.*

3.25 *ijs uero* (PVERIS), *qui ad dentiendum accedunt, (accidunt) gingiuarum pruritus, febres, conuulsiones, diarrhœæ, & maxime cum caninos dentes edunt, & ijs* PVERIS *qui craßißimi sunt, & ijs qui aluos duras habent.*

3.26 *Adultioribus autem factis* (PVERIS *fiunt) tonsillæ, uertebræ quæ in occipitio (est), ad interiora luxationes, asthmata, calculi, lumbrici rotundi, ascarides, acrochordones (id est uerrucæ pensiles) satyriasmi, strumæ, & alia tubercula, præcipue uero ante dicta.*

3.27 *Adhuc uero adultioribus* (PVERIS), *& ad pubertatem accedentibus, & horum (prædictorum morbi accidunt) multi, & febres longæ magis, & e naribus sanguinis fluxus.*

3.28 *Plurimi autem* PVERVLIS *morbi iudicantur, alij quidem in quadraginta diebus, alij uero in septem mensibus, alij in septem annis, alii cum ad pubertatem accedunt: quicunque autem (morbi)* PVERVLIS *perdurauerint, neque circa pubertatem desierint aut fœminis circa (primas) mensium eruptiones*

nes

nes,(ii)longo tempore durare consueuerunt.

6.30 PVER *podagra non laborat ante usum Veneris.*

PVLMO.

5.10 *Qui anginam effugiunt,ad* PVLMONEM *iis(malum)uertitur,& in septem diebus pereunt:si uero hos effugerint,empyi fiunt.*

PVLSVS.

7.21 *Post uehementem in ulceribus* PVLSVM, *multa(fit)sanguinis eruptio.*

PVRGARE PVRGATIO, PVRGANS MEDICAM. L. DEIECTIO. & L. EXCRETIO. & L. EVACVATIO.

1.2 *In perturbationibus uentris & uomitibus qui sua sponte eueniunt,si qualia* PVRGARI *oportet,* PVRGANTVR,*confertq; & facile ferunt; sin minus,contra:sic & uasorum euacuatio,si qualis fieri oportet,fiat,confertq;,& breue se habent; sin minus, contra:habere ergo oportet rationem & regionis & temporis & ætatis,& morborum,in quibus oportet, aut non.*

1.3 *Similiter uero & euacuationes quæ ad extremum agunt,periculosæ.&c.*

1.20 *Quæ iudicantur & iudicata sunt integrè, non(oportet)mouere,neque nouare neque medicamentis,neque aliis irritamentis sed sinere.*

1.21 *Quæ educenda sunt;quo maxime tendit natura eo educenda, per (ea uidelicet) loca quæ conferunt.*

1.22 *Concocta* PVRGANTE *medicamento uacuare & mouere(oportet),non (ea quæ sunt)cruda neque in morborum principiis nisi (humores) turgeant:ut plurimum uero non turgent.*

1.23 *Quæ euacuantur,non multitudine sunt æstimanda,sed quòd qualia oportet,euacuantur,et(æger) fert facile.atque ubi oportet, usque ad animi deliquium educendum est,& hoc faciendum,si perdurauerit æger.*

1.24 *In acutis morbis raro,& in principiis utendum est medicamentis* PVRGANTIBVS:*idque præmisso diligenti iudicio faciendum.*

1.25 *Si qualia oportet* PVRGARI, PVRGANTVR,*& confert,& facile ferunt(ægrotantes)contra uero,grauiter.*

2.8 *Si quis post morbum cibum capiens,non corroboratur, significat pluri cibo corpus uti;si uero cibũ non capiente id accidat,sciendum est,quod uacuatione indigeat.*

2.9 *Non pura corpora quo magis nutries.(eo) magis lædes.*

2.10 *Corpora ubi aliquis* PVRGARE *uult, oportet fluida facere.*

2.17 *Vbi cibus magis præter naturam ingestus est,is morbum facit:declarat autem(ipsum)sanatio(id est,euacuatio.)*

2.22 *Ex repletione morbos,quicunque fiant, uacuatio sanat;quicunque uero ex uacuatione, repletio:item aliorum oppositio.*

2.29 Morbi cum incipiunt, si quid mouendum uidetur, moue; cum uero consistunt, ac uigent, quiescere melius est.

2.30 In morbi initiis & finibus omnia (sunt) imbecilliora; in uigore autem, ualidiora.

2.35 In omnibus morbis partes ad umbilicum & ad imum uentrem attinentes crassitudinem habere melius est: multum autem extenuari & contabescere malum (est): periculosum uero hoc idem & ad PVRGATIONES quæ per inferiora fiunt.

2.36 Sana habẽtes corpora, si medicamẽtis purgentur, exoluuntur celeriter, & qui prauo cibo utuntur.

2.37 Qui corpora habent commoderata, (ii sunt) PVRGATV difficiles.

2.51 Plurimum & repente uacuare, aut replere, aut calefacere, aut refrigerare aut aliter quomodocunque corpus commouere periculosum: & (enim) omne nimium naturæ (est) inimicum: quod uero paulatim fit, tutum (id est), præsertim ubi quis ex una re in aliam transeat.

4.1 Grauidas (mulieres), si (materia) turget medicamentis PVRGARE conuenit quarto mense & usque ad septimum mensem; hæ autem minus: recentiores uero & prouectiores uereri oportet.

4.2 In medicamentis PVRGANTIBVS talia ex corpore (oportet) educere, qualia etiam sponte exeuntia utilia essent; quæ uero contra, cohibere.

4.3 Si qualia oportet PVRGARI. &c.

4.4 Medicamentis PVRGARE (oportet) æsta

te quidem uentres superiores, hyeme uero inferiores.

4.5 *Sub cane & ante canem molesta sunt* PVRGANTIA *medicamenta.*

4.6 *Graciles & ad uomitum faciles per superiora* PVRGARE *(conuenit), cauentes hyemem.*

4.7 *Ad uomitum autem difficiles & mediocriter carnosos per inferiora* (PVRGARE *conuenit) cauentes æstatem.*

4.8 *Tabidos cauens, ad supernas* PVRGATIONES *ne unquam duxeris.*

4.9 *Melancholicos autem uehementius per inferiora* (PVRGABIS)*, eadem ratione contraria adhibens.*

4.10 *Medicamentis* PVRGARE *in ualde acutis (morbis) si (materia) turget, eadem die (conuenit:) cunctari enim in talibus malum (est),*

4.11 *Quibus (insunt) tormina, & circa umbilicum labores, & lumborum dolor, qui non soluatur neque a medicamento* PVRGANTE *neque aliter, (ijs) in hydropem siccam firmatur.*

4.12 *Quibus alui lienteria laborant, (eos) hyeme per superiora* PVRGARE *malum (est).*

4.13 *Ad elleboros (sumendos) ijs qui non facile per superiora* PVRGANTVR*, ante potionem præhumectanda sunt corpora uberiore cibo & quiete.*

4.14 *Cum biberit quis elleborum, ad motus quidem corporis magis ducere (oportet), ad somnos uero & ad quietem minus: indicat autem nauigatio motum turbare corpora.*

4.15 Cum uelis magis ducere elleborum, corpus moue; cum uero sistere, somnum inducas, & ne moueas.

4.16 Elleborus periculosus (est) carnes sanas habentibus: conuulsionem enim efficit.

4.17 Si non febricitanti (accidant) cibi inappetentia, & cordis morsus, & uertigo, & os amarum (fuerit, eum) medicamento per superiora PVRGANTE indigere significat.

4.18 Dolores supra septum transuersum qui PVRGATIONE egent, medicamento per superiora PVRGANTE egere significant: qui uero infra, per inferiora.

4.19 Qui in PVRGANTIVM medicaminum potionibus non sitiunt, dum PVRGANTVR, non desinunt, prius, quàm sitiuerint.

4.20 Non febricitantibus si accidant tormina & genuum grauitas & lumborum dolor, medicamento per inferiora PVRGANTE opus esse significant.

4.21 Deiectiones nigræ, ueluti sanguis niger, sua sponte prodeuntes & cum febre & sine febre pessimæ: & quo plures & peiores colores fuerint, eò peius, cum medicamento autem melius: & quo plures colores fuerint, (eo) minus prauæ (erunt).

4.25 Sanguis ex superioribus partibus qualiscunque fuerit, malum;

4.25 Ex inferioribus uero bonum. item si nigra per inferiora exeant, malum.

4.22 *Morbis quibuslibet incipientibus, si bilis nigra uel supra uel infra exierit, letale.*

4.23 *Quibus ex morbis acutis aut ex longis aut ex uulneribus, aut alio (quouis) morbo extreme imbecillibus, bilis atra, aut qualis sanguis niger exierit, postridie moriuntur.*

4.24 *Dysenteria si a bile atra inceperit, letale.*

4.26 *Si ei qui dysenteria detinetur, ueluti carnes per inferiora exierint, letale.*

4.27 *Quibus in febribus sanguinis multitudo alicunde eruperit, ijs dum reficiuntur, alui humectantur.*

4.28 *Quibus (sunt) biliosæ deiectiones, (ijs) surditate superueniente cessant; & quibus surditas, deiectionibus superuenientibus cessat.*

4.83 *Micto noctu multa si fiat, exiguam deiectionem significat.*

5.1 *Conuulsio ex elleboro, letale.*

5.4 *Ex immodica* PVRGATIONE *conuulsio aut singultus si successerit, malum.*

5.15 *Qui ex pleuritidæ empyi fiunt si per sputa* PVRGANTVR *in quadraginta diebus ex quo ruptio facta fuerit, liberantur: si uero non, in phthisin transeunt.*

5.29 *Grauidas mulieres medicamentis* PVRGARE &c.

5.34 *Mulieri grauidæ si aluus nimis fluat, periculum (est ei) abortiendi.*

5.36 *Mulieri menstrua decolorata, neque eodem tempore semper exeuntia* PVRGATIONE

opus esse significant.

5.61 *Si mulieri(menstruæ)* PVRGATIONES *non &c.*

6.31 *Dolores oculorum meri potio,aut balneum, aut fomentum,aut uenæ sectio, aut* PVRGANS *medicamentum soluit.*

6.39 *Conuulsio fit uel ex repletione uel ex inanitione.sic uero etiam singultus.*

6.47 *Quibus uenæ sectio aut medicamentum confert,ijs uerno tempore conuenit sanguinem mittere aut medicamenta* PVRGANTIA *adhibere.*

7.25 Ex PVGARNTIS *medicamenti potione conuulsio,letale,*

7.64 *Et quibus deiectiones si stare permiseris, & non moueris,subsistunt ueluti strigmenta: & si exigua fuerint,exiguus morbus fit: si uero multa multus.iis confert* PVRGARE *aluum. sed si non purgata aluo,sorbitiones dederis, nocebis: & quo magis dederis(eo)magis nocebis.*

7.65 *Excreationes in febribus non intermittentibus,liuidæ,& cruentæ,& biliosæ,& fœtidæ, omnes malæ: & quæ bene exeunt,bonæ tum per uentrem tum per uesicam: & ubi aliquid quod excernitur,steterit non* PVRGATVM,*malum.*

7.66 *Corpora oportet,cum quis uult (ea)* PVRgare,*fluida facere: & si quidem per superiora, aluum sistere. si uero per inferiora,aluum humectare.*

PVS.

2.47 *In* PVRIS *generatione dolores & febres*

(magis accidunt, quàm (iam) genito.

4.75 Si *(quis) sanguinem aut* PVS *mingat, renum aut uesicæ ulcerationem significat.*

6.41 *Quibus suppuratio aliqua existens in corpore, delitescit, iis puopter craßitudinem puris aut loci delitescit.*

7.15 *Post sanguinis sputum* PVRIS *sputum malum.*

7.16 *Post* PVRIS *sputum, phthisis & fluxus: cum uero sputum retinetur, moriuntur.*

PVSTVLA.

6.9 *Latæ* PVSTVLAE *non ualdæ pruriunt.*

PVTREDO.

7.20 *Post erysipelas,* PVTREDO *aut suppuratio malum.*

QVARTANA.

2.25 *Aestiuæ* QVARTANAE *magna ex parte fiunt breues, autumnales uero longæ, præsertim quæ hyemem attingunt.*

5.70 *Qui a* QVARTANA *capiuntur, non admodum a conuulsione capiuntur: si uero capiantur prius, deinde successerit* QVARTANA, *liberantur.*

QVOTIDIANVS.

3.17 QVOTIDIANAE *autem constitutiones &c.*

L. CONSTITVTIO.

RATIO.

2.52 *Omnia secundum* RATIONEM *facienti*

& (ipsis) non succedentibus secundum RATIONEM, *non est transeundum ad aliud, manente eo quod principio uisum fuerit.*

RAVCITAS.

2.40 RAVCITATES *& grauedines ualde senibus non concoquuntur.*

RECIDIVA,

2.12 *Quæ relinquantur in morbis post iudicationem,* RECIDIVAS *facere consueuerunt.*

4.36 *Sudores febricitantibus si inceperint, boni tertio (die) & quinto & septimo & nono & undecimo et quartodecimo et decimoseptimo et uigesimoprimo & uigesimoseptimo & .31. & trigesimoquarto ii enim sudores morbum indicant; qui autem non sic eueniunt, laborem significant, & longitudinem morbi &* RECIDIVAS.

4.61 *Febricitantem nisi imparibus diebus febris dimiserit, (ea) redire solet.*

REFECTIO:

1.3 REFECTIONES *quæ in extremo fuerint, (sunt) periculosæ.*

REFRIGERO.

Quæ REFRIGERATA *sunt, ea excalfacere oportet, præter ea quæ sanguinem fundunt, aut fusura sunt.*

REFRIGERATIO.

5.69 REFTIGERATIONES *incipiunt mulieribus quidem & lumbis magis & per dorsum ad caput, uiris autem magis in posteriore quàm in ante-*

riore parte corporis,ut in cubitis & coxis.sed & cu-tis horum (est) rara.ostendit autem id pilus.

REGIVS MORBVS. L. ICTERI-CVS.

4.62 *Quibus in febribus morbus* REGIVS *su-peruenit ante diem septimum,malum.*

4.64 *Quibus in febribus septimo uel nono uel un-decimo uel quartodecimo morbus* REGIVS *suc-cesserit,bonum, nisi dextrum hypochondrium durum fuerit:si uero non, malum, (&)non bonum.*

RELINQVO.

2.12 *Quæ* RELINQVVNTVR *in mor-bis post crisin,recidiuas facere consueuerunt.*

RENES.

4.76 *Quibus in urina crassa existente carancu-læ exiguæ aut ueluti capilli una exeunt,ijs a* RENI-BVS *excernuntur.*

4.78 *Quicunque repente sanguinem mingunt,iis a* RENIBVS *uenulæ ruptionem significat.*

5,58 RENIBVS *suppuratis succedit urinæ stillicidium &c.*

6.6 RENVM *& uesicæ uitia difficulter sanan-tur senioribus.*

6.11 *Melancholicis &* RENVM *morbo affe-ctis si hæmorrhoides successerint,bonum.*

7.34 *Quibus in urinis superstant bullæ,(iis)*RE-NALEM *ægritudinem & longam fore signi-ficant.*

7.35 *Quibus uero pinguis (in urinis) insidentia*

& conferta, iis RENVM *uitia & acuta significat.*

7.36 *Quibus autem nephriticis prædicta accidunt signa doloresq; circa spinæ musculos fiunt, siquidem circa loca exteriora fiant, abscessus etiam exteriores fore expecta: si uero magis dolores circa loca interiora fiant, abscessum quoque interiorem magis fore expecta.*

REPLETIO.

1.4 *Etenim* REPLETIONES *extremæ, graues.*

2.4 *Non* REPLETIO, *non fames neque aliud quicquam bonum (est), quod nimium a natura excesserit.*

6.39 *Conuulsio fit uel à* REPLETIONE *uel ab inanitione: similiter uero & singultus.*

2.22 *Ex* REPLETIONE *morbos quicunque contingerint, sanat euacuatio; & quicunque ex euacuatione,* REPLETIO, *item aliorum (oppositorum) oppositio.*

RESPIRATIO.

6.54 *In acutis morbis qui cum febre existunt, luctuosæ* RESPIRATIONES, *malum.*

4.68 *In febribus spiratio offendens malum: conuulsionem enim significat.*

RIGOR.

4.29 *Quibus in febribus sexto die* RIGORES *fiunt, difficilis (sunt) iudicii.*

4.46 *Si* RIGOR *incidit febre non deficiente ægro iam imbecillo, letale.*

4.58 *Ei qui ardente(febre)laborat, si* RIGOR *superuenerit,(morbi fit)solutio.*

4.63 *Quibus in febribus quotidie* RIGORES *eueniant, quotidie febres soluuntur,*

7.7 *Ex multa potatione(uini)* RIGOR *& desipientia malum.*

RISVS.

6.53 *Deliria quæ cum* RISV *fiunt, tutiora; quæ uero serio, periculosiora.*

RVPTIO.

6.22 *Quicunque ex* RVPTIONIBVS *dolores a dorso ad cubitus descendunt, eos uenæ sectio soluit.*

SANGVIS.

4.25 SANGVIS *per superiora quidem qualiscunque fuerit, malum, per inferiora autem bonum: & deiectiones nigræ malum.*

4.23 *Quibus in febribus* SANGVINIS *multitudo alicundæ eruperit, ijs dum reficientur, alui humectantur.*

4.60 *Quibus in febribus aures obsurduerint,(ijs)* SANGVIS *e naribus fluens aut aluus turbata morbum soluit.*

4.74 *Quibus spes est ad articulos fore abscessum, liberat ab abscessu urina quæ fit multa et crassa & alba, ut in laboriosis febribus quarto die nonnullis fieri incipit, si uero & ex naribus* SANGVIS *fluxerit, & breui admodum soluitur(æger).*

4.75 *Si(quis)* SANGVINEM *aut pus mingat*

renum aut uesicæ ulcerationem significat.

4.78 *Quicunque repente* SANGVINEM *mingunt, ijs a renibus uenulæ ruptionem significat.*

4.80 *Si (quis)* SANGVINEM *mingat, & grumos, & urinæ stillicidium habeat, & dolor incidat super imum uentrem & pectinem & interfœmineum ea quæ circa uesicam sunt, laborant.*

4.81 *Si (quis)* SANGVINEM *& pus mingat squamulasq́;, & odor grauis fuerit, uesicæ ulcerationem significat.*

5.3 SANGVINE *multo fluente, si conuulsio aut singultus successerit, malum.*

5.13 *Qui* SANGVINEM *spumosum expuunt, ijs ex pulmone talis reiectio fit.*

5.19 *Quæ refrigerata sunt, (ea) excalfacere oportet, præter ea quæ* SANGVINEM *fundunt, aut fusura sunt.*

5.23 *In ijs oportet frigida uti, unde* SANGVIS *large effluxurus est, non super ipsus partes, sed circa ipsas, unde profluit. item quæcunque inflammationes aut efferuescentiæ ad rubrum & subcruentum uergentes recenti* SANGVINE *super his quippe ueteres denigrat. & erysipelas non ulceratum (curat), nam ulceratum lædit.*

6.22 *Quicunque ex ruptionibus dolores ẽ dorso ad cubitus descendunt, (eos) soluit* SANGVINIS *mißio.*

6.31 *Dolores oculorum meri potio, aut bal-*

neum aut fomentum aut SANGVINIS *mißio aut purgans medicamentum ſoluit.*

7.46 *Ad* Dolores *oculorum ubi merum biberis,& multa calida laueris,* SANGVINEM *mittito.*

6.36 D*yſuriam ſoluit* SANGVINIS *mißio: incidere autem (oportet) interiores (in cruribus uenas).*

6.47 Q*uibus* SANGVINIS *mißio aut purgans medicamentum confert, iis uerno tempore conuenit* SANGVINEM *mittere, aut purgans medicamentum exhibere.*

7.9 P*oſt* SANGVINIS *fluxum delirium aut etiam conuulſio, malum.*

7.15 P*oſt* SANVINIS *ſputum puris ſputum malum.*

7.21 P*oſt uehementem pulſum in ulceribus,* SANGVINIS *(fit) multa eruptio.*

7.37 Q*ui* SANGVINEM *uomunt, ſi ſine febre, ſalubre (eſt); ſin cum febre, malum. curare autem (ipſos oportet) adſtringentibus & refrigerantibus.*

5.24 F*rigida, ueluti nix & glacies, pectori (ſunt) inimica, tuſſes mouent,* SANGVINIS *fluxum faciunt, & catarrhos.*

5.31 *Mulier grauida, ſi ei* SANGVIS *mittatur, abortit, & magis ſi maior fuerit factus.*

5.32 *Mulieri* SANGVINEM *uomenti ſi menſtrua eruperint, (mali fit) ſolutio.*

5.33 *Mulieri menſtruis deficientibus ſi* SANGVIS *e naribus fluxerit, bonum.*

5.40 *Mulieribus quibus ad mammas* SANGVIS

conuoluitur, maniam significat.

5.64 *Lac præterea malum est iis quibus in acutis febribus biliosæ sunt deiectiones, & quibus* SANGVINIS *multi deiectio facta est. &c.*

6.20 *Si in cauitatem (aliquam)* SANGVIS *præter naturam effusus fuerit, necesse est corrumpatur.*

7.48 *Stranguriam & dysuriam uini potio &* SANGVINIS *mißio soluit. incidere autem (oportet) interiores (in cruribus uenas).*

7.74 *Post* SANGVINIS *uomitum phthisis & puris per superiora purgatio; post phthisin fluxio ex capite, post fluxionem diarrhœa, post diarrhœam retentio per superiora purgationis; post retentionem mors.*

7.75 *Post* SANGVINIS *sputum, puris sputum & fluxio: ubi uero saliua retinetur, moriuntur. &c.*

SANVS.

2.36 *Qui* SANO *sunt corpore si medicamentis purgantur, exoluuntur celeriter, item qui prauo utuntur cibo.*

4.16 *Iis qui* SANO *sunt corpore, periculosus est elleborus: conuulsionem enim inducit.*

6.51 *Quibus* SANIS *dolores in capite repente fiunt, & statim obmutescunt, & stertunt, moriuntur in septem diebus, nisi febris eos apprehenderit.*

SATIETAS. L. REPLETIO.

2.4 *Non* SATIETAS, *non fames neque aliud*

quicquam bonum (est) quod naturam excesserit.

SECVNDAE.

5.49 Vt SECVNDAE *excidant, sternutatorio apposito apprehende nares & os.*

SEDIMENTA. L. SVBSIDENTIAE.

SEMET.

1.17 Et *quibus* SEMET *(dare cibum oporteat) aut bis & plura ne an pauciora & particulatim, (considerandum). dandum uero aliquid & consuetudini et tempori & regioni & ætati.*

SENES.

1.13 SENES *facillime ieiunium tolerant, secundo loco ætate florentes, minime adolescentes, omnium uero minime pueruli: sed ex iis ipsis quicunque cæteris promptiores fuerint.*

1.14 SENIBVS *uero parum caloris (inest): propterea paucis alimentis indigent, a multis enim extinguitur. ob eam rem etiam febres* SENIBVS *nõ similiter acutæ accidunt: frigidum enim (est eorum) corpus.*

2.39 SENES *magna ex parte minus quàm iuuenes ægrotant: quicunque autem ipsis longe morbi acciderint, sæpe (eos) ad mortem comitantur.*

2.40 Raucitates *& grauedines ualde senibus non concoquuntur.*

3.12 SENIORIBVS *uero (accidunt) catarrhi, breui interimentes.*

3.31 SENIBVS *antea (accidunt) spirandi difficultates, catarrhi tußiculosi, stranguriæ, dysuriæ, articu-*

articulorū & renis dolores, uertigines, apoplexiæ, mali habitus(corporis), pruritus totius corporis, uigiliæ, alui & oculorum et narium humiditates, oculorū etiam hebetudines & glaucedines, & auditus graues.

7.41 *Si* SENIORIBVS *qui immodice purgantur, singultus superuenerit, non bonum.*

SEPTVM TRANSVERSVM.

4.18 Dolores *supra* SEPTVM TRANSVERSVM *quicunque purgatione egent, medicamento per superiora purgante opus esse significant; qui uero infra, per inferiora.*

6.18 SEPTVM TRANSVERSVM *discissum, letale.*

7.54 *Quibus inter* SEPTVM TRANSVERSVM *& uentrem phlegma residet & dolorem dat, ut pote quod exitum non habeat ne ad alterum quidem uentrem, ijs per uenas ad uesicam uerso phlegmate, solutio fit morbi.*

SERIO.

6.53 Deliria *quæ cum risu fiunt, tutiora; quæ uero* SERIO, *periculosiora,*

SICCITAS. L. HYEMS, VER, AESTAS, AVTVMNVS.

7.3 *In* SICCITATIBVS *febres acutæ fiunt & si quidem maiori ex parte annus talis extiterit, qualem fecit constitutionem, ut plurimum etiam tales morbos expectare oportet.*

3.15 *Inter anni cōstitutionē in summa* SICCITATES *imbribus sunt salubriores & minus letales*

3.16 IN SICCITATIBVS *autem (fiunt morbi) tabidi, ophthalmiæ, arthritides, stranguriæ & dysenteriæ.*

SINGVLTVS.

5.3 *Sanguine multo fluente, conuulsio aut* SINGVLTVS *si successerit, malum.*

5.4 *Post immodicam purgationem, conuulsio, aut* SINGVLTVS *si successerit, malum.*

5.58 *Si uero hepar inflammatione laborat,* SINGVLTVS *succedit.*

6.13 SINGVLTIENTI *si sternutamenta successerint, soluunt* SINGVLTVM.

6.39 *Conuulsio fit uel a repletione, uel ab inanitione: sic uero etiam* SINGVLTVS.

7.3 *Post uomitum,* SINGVLTVS *& oculi rubri, malum.*

7.10 *Post ileon,* SINGVLTVS, *malum.*

7.17 *Post inflammationem hepatis,* SINGVLTVS, *malum.*

7.41 *Si senioribus, qui immodice purgantur,* SINGVLTVS *superuenerit, non bonum.*

SITIBVNDVS. SITICVLOSVS,

5.64 SITIBVNDIS *(lac dare malũ est) &c.*

4.54 *Quibus diu (durant) tusses siccæ breui irritantes in febribus ardentibus, (ii) non admodum* SITICVLOSI *existunt.*

SITIO.

4.19 *Qui in medicamentorum potionibus non* SITIVNT, *dum purgantur, (ij) nõ cessant, priusquàm*

SOLVO.

2.42 SOLVERE *apoplexiam uehementem, impoßibile est; debilem uero non facile.*

SOMNVS.

2.1 *In quocunque morbo* SOMNVS *laborem infert, letale; si uero* SOMNVS *iuuat, non letale.*

2.2 *Vbi desipientiam* SOMNVS *sedauerit, bonum.*

2.3 *Si uterque* SOMNVS *& uigilia immodicè eueniant, malum.*

7.67 L. ELLEBORVS.

4.41 *Sudor multus ex* SOMNO *sine ulla alia causa eueniens, corpus uti pluri cibo significat: si uero cibum non capienti id accidat, euacuatione egere significat.*

4.67 *In febribus ex* SOMNO *pauores, uel conuulsiones, malum.*

SPASMVS. L. CONVVLSIO.

SPES.

4.74 *Quibus* SPES *est ad articulos fore abscessum, liberat ab abscessu urina quæ multa & crassa & alba exeat, qualis in laboriosis febribus quarto die aliquibus exire incipit: si uero & ex naribus sanguis fluxerit, etiam breui admodum liberatur (ægrotus).*

SPINA. L. NEPHRITICVS.

7.36 *Dolores circa* SPINAE *musculos. &c.*

SPIRITVS, SPIRATIO.

4.50 *Vbi in febre non intermittente* S P I R I-T V S *difficultas acciderit, & desipientia, letale (est).*

4.68 *In febribus* S P I R I T V S *subsistens, malum: conuulsionem enim significat.*

S P V M A. S P V M O S V S.

2.43 *Qui strangulantur & resoluuntur, non dum tamen mortui sunt, non redeunt ad uitam, quibus* S P V M A *circa os fuerit.*

5.13 *Qui sanguinem* S P V M O S V M *expuunt; ijs ex pulmone talis reiectio fit.*

7.30 *Quibus* S P V M O S A *excrementa in diarrhœis (sunt), ijs a capite phlegma defluit.*

S P V T V M.

2.12 *In pleuriticis* S P V T V M *si statim appareat, incipiente (morbo), (morbum ipsum) breuem facit: si uero post, appareat, producit. &c.*

5.11 *Iis quibus a phthisibus uexantur si* S P V-T V M *quod extußierint grauiter oleat super carbones infusum, & capilli a capite fluant, letale.*

7.15 *Post sanguinis* S P V T V M, *puris* S P V-T V M, *malum.*

7.16 *Post puris* S P V T V M *phthisis & fluxus; cum uero* S P V T V M *retinetur moriuntur.*

5.62 S T E R I L E S *mulieres.*

5.63 S T E R I L E S *uiri.*

S T E R N V T A M E N T V M.

6.13 *Singultienti* S T E R N V T A M E N T A *si successerint, soluunt singultum.*

7.51 STERNVTAMENTVM *fit ex capite, excalfacto cerebro, aut humectata parte in capite uacua; sustollitur enim extra aer, qui intus continetur: & sonitum edit, quòd per angustum ipsi exitus sit.*

6.51 STERTO. L. MVTVS.

STILLICIDIVM VRINAE. L. STRANGVRIA.

STANGVLARI.

2.43 *Qui* STRANGVLANTVR *& resoluuntur, non dum tamen mortui sunt non redeunt ad uitam quibus in ore spuma fuerit.*

4.34 *Si febricitanti, tumor non existente in faucibus,* STRANGVLATIO *subito accidat, letale.*

STRANGVRIA. I. *stillicidium urinæ.*

5.58 *Recto intestino & utero inflammatione affectis & renibus purulentis,* STRANGVRIA *succedit, hepati uero inflammatione laboranti, singultus succedit.*

6.44 *Quibus post* STRANGVRIAM *ileos succedit, in septem diebus moriuntur, nisi febre subsecuta, satis urina fluxerit.*

7.48 STRANGVRIAM *& dysuriam uini potio et sanguinis mißio soluunt: incidere autem (oportet uenas in cruribus) internas.*

STVPOR.

7.14 *Post ictum capitis,* STVPOR *aut desipientia, malum.*

4.79 *Quibus in urina arenosæ sunt* SVBSIDENTIAE, *ijs uesica calculo laborat.*

7.31 *Quibus febricitantibus in urinis* SVBSIDENTIAE *ueluti farinæ craßiores exeunt, longum morbum significant.*

7.32 *Quibus uero biliosæ* SVBSIDENTIAE *(nunc sunt) quæ antea (fuerunt) tenues, acutam ægritudinem significant.*

7.35 *Quibus (in urinis est) insidentia & conferta, ijs nephritica & acuta significat.*

SVDOR.

1.12 Item *urinæ, & (alui) excrementa, &* SVDORES *si superuenerint, indicant morbos & difficiles iudicatu & faciles, & breues & longos.*

3.6 *Quando æstas fuerit ueri similis* SVDORES *in febribus expectare oportet.*

4.36 SVDORES *febricitantibus si inceperint boni, die tertio & quinto septimo & nono & undecimo & quartodecimo & decimoseptimo & duodecimo & uigesimoseptimo & trigesimoprimo & 34. hi enim sudores morbum iudicant: qui uero non ita eueniunt, laborem significant & longitudinem morbi & recidiuam.*

4.37 *Frigidi* SVDORES *si cum acuta febre eueniant, mortem significant; cum mitiore uero, morbi longitudinem.*

4.38 *Et ubi* SVDOR *in corpore inest, ibi morbum nunciat.*

4.41 SVDOR *multus ex somno sine ulla alia causa eueniens, corpus uti pluri cibo significat: si uero cibum non capienti id accidat, eum euacuatione egere significat.*

4.42 SVDOR *multus frigidus uel calidus semper fluens frigidus longiorem, calidus breuiorem morbum significat,*

7.4 *Post* SVDOREM *horror, non bonum.*

7.61 SVDOR *multus calidus aut frigidus semper fluens significat habere humoris copiam. deducere ergo oportet robusto quidem per superiora, imbecillo autem per inferiora.*

SVPPVRATIO. L. EMPYEMA.

SVPPVRO. L. EMPYI.

5.10 *Qui anginam effugiunt, ad pulmonem ijs (malum) uertitur, & intra septem dies moriuntur: si uero hos (dies) effugerint,* SVPPVRANTVR.

5.47 *Si uterus in ea parte qua coxæ adiacet,* SVPPVRATVS *fuerit, necesse est emmoton fieri.*

6.41 *Quibus* SVPPVRATIO *aliqua in corpore existens non apparet, ijs propter craßitudinem puris uel loci non apparet.*

7.20 *Post erysipelas putredo aut* SVPPVRATIO, *malum.*

7.22 *Post longum uentris dolorem (fit)* SVPPVRATIO.

7.38 *Catarrhi in uentrem superiorem,* SVPPVRANTVR *in uiginti diebus.*

7.44 *Qui* SVPPVRATI *uruntur aut secan*

tur, si pus quidem purum fluxerit & album, euadunt si uero subcruentum, & fæculentum & fœtidum, moriuntur.

7.45 Qui hepate SVPPVRATO uruntur aut secantur, si pus quidem purum fluxerit & album, euadunt, in tunica enim ijs pus continetur; si uero ueluti amurca fluxerit, moriuntur.

SVRDITAS.

4.28 Quibus biliosæ deiectiones (sunt), ijs SVRDITATE superueniente desinunt: & quibus SVRDITAS (est), ijs biliosis deiectionibus superuenientibus desinit.

4.60 Quibus in febribus aures obsurduerint, ijs si sanguis e naribus fluxerit, aut aluus deturbata fuerit, morbum soluit.

SVSPIRIVM. L. RESPIRATIO.

5.9 TABES. L. PHTHISIS.

TABIDVS. L. PHTHISICVS.

TEMPERATVS.

2.37 TEMPERATA corpora habentes, medicamentis ut purgentur, sunt difficiles.

TEMPVS.

3.4 In TEMPORIBVS quando eodem die modo calor modo frigus fit, autumnales morbos expectare oportet.

3.8 In moderatis TEMPORIBVS cum tempestiua tempestius fiunt, morbi stabiles & boni iudicij fiunt, in immoderatis autem instabiles & mali iudicii.

3.11 *Inter anni* TEMPORA *siquidem hyems sicca & borealis euenerit, uer autem pluuium & australe, necesse est æstate febres acutas & ophthalmias & dysenterias fieri, præsertim mulieribus & uires natura humidis.*

TENESMVS.

7.27 *Mulieri grauidæ si* TENESMVS *acciderit, eam abortire facit.*

TENVIS. L. GRACILIS.

TERTIVS.

4.43 *Febres quæ non intermittunt,* TERTIO *quoque die si fortiores fiunt, periculosæ; quoquo autem modo intermiserint, sine periculo esse significant.*

TERTIANA.

4.59 TERTIANA *exquisita in septem circuitibus, cum longissime, iudicatur.*

4.67 *In febribus ex somno* TIMORES *aut conuulsiones malum.*

TIMOR.

6.23 *Si* TIMOR *& mœstitia longo tempore perseuerent, melancholicum tale (est).*

TORMINA.

4.11 *Quibus (sunt)* TORMINA *& circa umbilicum dolores, & lumborum angor, qui non soluatur neque a medicamento purgante neque aliter, (ijs) in hydropem siccam firmatur.*

TREMOR.

6.26 *Quibus in (febribus) ardentibus* TREMORES *fiunt, iis delirium succedit.*

4.44 *Quibus febres longæ, iis aut* TVBERCVLA, *aut circa articulos dolores fiunt.*

4.45 *Quibus* TVBERCVLA *aut circa articulos dolores ex longis febribus fiunt, ii cibis pluribus utuntur.*

4.82 *Quibus in urinaria fistula* TVBERCVLVM *fit, iis suppuratione facta & eruptione (mali fit) solutio.*

7.8 *Post* TVBERCVLI *interruptionem exolutio, uomitus, & animi dectus, eueniunt.*

7.57 *Quibus in urinaria fistula* TVBERCVLA *fiunt, iis suppuratione facta & eruptione, soluitur dolor.*

TVMOR.

5.25 *In articulis* TVMORES *& dolores sine ulcere etiam podagricos & conuulsiones, horum plurimos frigida multa superfusa liberatq; & eminuit & dolorem soluit. stupor nanque mediocris dolorem soluit.*

5.65 *Quibus* TVMORES *in ulceribus apparent, non admodum conuelluntur, neque insaniunt; iis autem repente euanescentibus quibus à tergo (sunt ulcera) conuulsiones & distentiones (accidunt); quibus uero ante, maniæ aut dolores lateris acuti, aut empyesis aut dysenteria, si rubri fuerint tumores.*

5.66 *Si (in) uulneribus prauis & magnis* TVMORES *non appareant, magnum malum (est).*

5.67 *Molles* (TVMORES) *boni, crudi ue*

ro mali.

6.37 *Ab angina correpto si* TVMOR *fit in collo, bonum.*

L. ANGINA.

7,49 *Ab angina correpto* TVMOR *& rubor si in pectore superuenerint, bonum: foras enim uertitur morbus.*

TVSSIS.

4.54 *Quibus* TVSSES *diu siccæ in ardentibus febribus breui irritantes, (ii) non admodum siticulosi sunt.*

6.35 *Hydropicis si* TVSSIS *superuenerit malum.*

6.46 *Qui gibbi ex asthmate aut* TVSSI *fiunt ante pubertatem, moriuntur.*

7.47 *Hydrope laborantem si* TVSSIS *corripiat, (is) desperatus est.*

VACVARE. L. EVACVATIO. L. PVRGARE.

2.51 *Plurimum & repente* VACVARE *& replere, aut calefacere, aut infrigidare, aut aliter quomodocunque corpus mouere periculosum (est), & (enim) omne nimium naturæ (est) inimicum. quod uero paulatim (fit) tutum (est), præsertim si quis ex una re in aliam transeat.*

VACVATIO.

1.2 *Vasorum* VACVATIO *si qualis oportet fieri fiat &c.*

1.3 VACVATIONES *quæ ad extremum*

ducunt, periculosæ &c.

2.22 Ex *repletione morbos quicunque contigerint, sanat* VACVATIO; *et quicunque ex* VACVATIONE *repletio; item aliorũ (oppositorũ) oppositio.*

4.41 *Sudor multus ex somno sine ulla alia causa eueniens, corpus uti puri cibo significat: si uero cibum non capienti id accidat, eum* VACVATIONE *egere significat.*

VARICES.

6.21 Ex *melancholia insanientibus si* VARICES *aut hæmorrhoides superuenerint, insaniæ (fit) solutio.*

6.34 *Quibus capilli defluxerunt, iis* VARICES *magni non fiunt; quibus uero capillis defluxis* VARICES *successerint, denuo iis capilli nascuntur.*

VENTER.

1.2 In *perturbationibus* VENTRIS *& uomitibus qui sua sponte eueniunt si qualia purgare oportet, purgantur, confertq; & leuiter ferunt; sin minus contra: sic & uasorum euacuatio, si qualis fieri oportet, fiat, confertq; & bene se habeat; sin minus contra. habere ergo oportet rationem & regionis & temporis & ætatis & morborũ in quibus oportet, aut non.*

1.15 VENTRES *hyeme & uere natura calidißimi & somni longißimi (existunt). in ijs igitur temporibus etiam plura alimenta exhibenda: etenim calorem innatum maiorem habent. pluri itaque alimento indigent: indicio sunt ætates & athletæ.*

6.7 Dolores *& tumores qui in* VENTRE *fiunt sublimes, leuiores sunt, non sublimes autem, ue-*

hementiores.

7.38 *Catarrhi in* VENTREM *superiorem (id est thoracem) suppurantur in diebus uigi ti.*

7.22 *Post dolorem diuturnum* VENTRIS *fit suppuratio.*

7.26 *Post dolorem* VENTRIS *uehementem, extremarum partium frigiditas, malum.*

VENTRICVLVS.

4.65 *In febribus circa* VENTRICVLVM *æstus uehemens & cordis morsus, malum.*

6.18 VENTRICVLVS *discissus, letale.*

VER.

1.15 *Ventres hyeme &* VERE *natura calidißimi & somni longißimi (existunt). &c.*

3.6 *Quando æstas fuerit* VERI *similis, sudores in febribus expectare oportet.*

3.9 *Autũno morbi acutißimi atq; exitiosißimi omnino (fiũt)* VER *aũt saluberrimũ & minime exitiale.*

3.11 *Inter anni autem tẽpora siquidẽ hyems sicca et aquilonia fuerit,* VER *aũt plurimũ et australe, necesse est æstate febres & ophthalmias & dysenterias fieri, præcipue mulieribus & uiris natura humidis.*

3.12 *Si uero australis hyems & pluuiosa fuerit,* VER *aũt siccũ et aquiloniũ, mulieres quibus partus ad uer (imminẽt), ex qualibet cã abortiũt: quæcũq; aũt in utero gestauerint, imbecillos & morbosos infantes pariũt, ita ut uel statim intereãt, uel inualidi et morbosi uiuãt: alijs uero dysenteriæ & ophthalmiæ siccæ eueniunt; senioribus aũt catarrhi breui interimẽtes.*

3.18 Per anni autem tempora, VERE *quidem & prima æstate pueri, & qui eos ætate sequuntur, optime degunt, & ualent maxime; æstate uero & autumno aliquantisper senes; reliquo autem (tempore, uidelicet) hyemis qui medii (sunt) inter has ætates.*

3.20 VERE *siquidem (accidunt &) maniæ, & melancholiæ, & epilepsiæ & sanguinis fluxus & anginæ & grauedines & raucitates & lepræ & tusses & lichenes & alphi & pustulæ ulcerosæ plurimæ et tubercula & articulorum dolores.*

6.55 *Podagrici morbi* VERE *& autumno mouentur ut plurimum.*

6.47 *Quibus sanguinis mißio aut medicamentum purgans confert, iis* VERE *conuenit sanguinem mittere aut medicamentum purgans exhibere.*

VESICA.

4.77 *Quibus in urina crassa, simul exeunt furfures (quidam), iis* VESICA *scabie laborat.*

4.79 *Quibus in urina, arenosa (quædam) subsidunt, iis* VESICA *laborat calculo.*

6.6 *Renum uitia & quicunque sunt in* VESICA *dolores, difficulter sanantur senioribus.*

6.18 *Cui* VESICA *discissa fuerit, aut cerebrum, aut cor, aut septum transuersum, aut aliquod ex intestinis tenuibus aut uentriculus aut hepar, letale (est).*

4.80 *Si (quis) mingat sanguinem & grumos, & stranguriam habeat, & dolor incidat ad interfemineum & imum uentrem & pectinem,* VESI=

CAM *ægrotare significat.*

7.63 *Quæ per* VESICAM *excernuntur, inspicere oportet, num (talia sunt) qualia sanis excernuntur. Quæ igitur minime similia iis (sunt), ea morbosiora; quæ uero sanis similiora, (ea) minime morbosa.*

7.75 *Qualia etiam in excrementis quæ fiunt per* VESICAM *& per aluum & per carnes, & sicubi aliter a natura corpus excesserit, si parum, paruus morbus fit; si multum, multus; si permultum, id letale (est).*

VICTVS.

1.4 *Tenuis & exquisitus* VICTVS *& in longis morbis semper & in acutis ubi non competit, (est) periculosus. & rursus* VICTVS *qui ad extremam tenuitatem peruenit (est) molestus, etenim repletiones quæ ad extremum deuenerunt, molestæ (sunt).*

1.5 *In tenui* VICTV *peccant ægrotantes: quare magis læduntur. quicunque enim error fit, maior fit in tenui quàm in paulo pleniore* VICTV. *propterea etiam sanis periculosus (est) admodum tenuis & constitutus & exquisitus* VICTVS, *quod errores grauius ferunt. hac igitur de causa tenuis & exquisitus* VICTVS *periculosior (est) ut plurimum paulo pleniore.*

1.7 *Vbi igitur peracutus est morbus, statim summos labores habet, & summe tenuißimo* VICTV *uti necesse est: ubi uero non, sed licet pleniorem* VICTVM *adhibere, tantum (a tenui* VICTV) *declinandum, quanto morbus leuior extremis fuerit.*

1.8 *Cum uiget morbus, tunc tenuißimo* VICTV *uti necesse est.*

1.9 *Conijcere autem oportet num æger ad uigorem morbi (eũ)* VICTVM *perferat, & an ille prius deficiat, & (eum)* VICTVM *non perferat, an morbus prius deficiat & hebescat.*

1.10 *Quibus igitur statim uigor (est), statim tenuiter cibus est dandus; quibus uero postea uigor futurus est, (ijs &) in eo (uigore) & paulo ante eum (cibus) subtrahendus est. antea uero uberior cibus est dandus, ut æger perferre poßit.*

1.16 VICTVS *humidus omnibus febricitantibus confert, præcipue autem pueris & alijs qui eiusmodi uictu uti consueuerunt.*

1.17 Et *quibus semel aut bis (sit cibus offerẽdus) & plura ne an pauciora & particulatim, (considerandum): dandum uero aliquid & consuetudini, & tempori, & regioni & ætati.*

VIGILIA.

2.3 *Somnus,* VIGILIA, *utraque si immoderata fuerint, malum.*

7.18 *Post* VIGILIAM, *conuulsio, aut desipientia, malum.*

VIGOR. L. VICTVS.

VINVM.

2.21 *Famem* VINI *potio soluit.*

7.48 *Stranguriam & dysuriam* VINI *potio et sanguinis mißio soluunt. incidere uero internas (in cruribus) uenas oportet.*

7.56 *Anxie*

7.56 *Anxietudinem, oscitationem, horrorem,* VINVM *æquale æquali (aquæ mixtum epotum, soluit morbum.*

VISCERA.

4.66 In *febribus acutis conuulsiones & dolores circa* VISCERA *uehementes, malum.*

VITA.

1.1 VITA *breuis, ars longa, occasio præceps, experimentũ periculosum, iudiciũ difficile. oportet & aũt non solum (medicum) seipsum præstare ut ea quæ oportet, faciat, sed & ægrum, & aßidentes, & exteriora.*

VLCVS.

5.20 VLCERIBVS *frigida mordax, cutem obdurat, dolorem insuppurabilem facit, denigrat, rigores febriles facit, & conuulsiones, & distentiones.*

5.65 *Quibus tumores in* VLCERIBVS *apparent, non admodum conuelluntur, neque insaniunt: ijs autem repente euanescentibus quibus a tergo (sunt* VLCERA), *conuulsiones & distentiones (accidunt), quibus uero ante, maniæ aut dolores lateris acuti, aut empyesis aut dysenteria, si rubri fuerint tumores.*

6.4 VLCERA *circum circa glabra, maligna (sunt).*

6.8 Hydropicis VLCERA *quæ in corpore fiũt, non facile sanantur.*

6.45 VLCERA *quæcunque annua fiunt, aut longiore tempore durant, necesse est os abscedere, & cicatrices cauas fieri.*

7.21 *Post uehementem pulsum in* VLCERIBVS, *sanguinis (fit) multa eruptio.*

VMBILICVS.

2.35 *In omnibus morbis partes ad* VMBILICVM *& imum uentrem attinentes craßitudinem habere melius est; multum autem extenuari & contabescere, malum (est): periculosum uero hoc idem & ad purgationes quæ per inferiora fiunt.*

4.11 *Quibus (insunt) intestinorum dolores & circa* VMBILICVM *labores & lumborum angor, qui non soluatur neque a purgante medicamento neque aliter; (ijs) in hydropem siccam firmatur. (idest tympaniam).*

VOMITVS.

1.2 *In perturbationibus uentris &* VOMITIBVS *spontaneis, si qualia oportet purgari, purgentur, & confert & facile ferunt; sin minus, contra. sic & uasorum euacuatio, si qualis oportet fieri, fiat. & confert & bene se habent; sin minus, contra: habere igitur oportet rationem & regionis & temporis & ætatis & morborum, in quibus oportet, aut non.*

4.6 *Graciles & ad* VOMITVM *faciles per superiora purgare (oportet), cauentes hyemem.*

4.7 *Ad* VOMITVM *autem difficiles & mediocriter carnosos per inferiora purgare, cauentes æ-*

statem.

6.15 *Diarrhœa longa laboranti si* VOMITVS *sua sponte successerit, soluit diarrhœam.*

7.3 *Post* VOMITVM *singultus & oculi rubri malum.*

7.8 *Post tuberculi interni ruptionem exolutio,* VOMITVS *& animi defectus eueniunt.*

7.10 *Post ileon* VOMITVS *aut singultus aut conuulsio aut delirium, malum.*

7.37 *Quicunque sanguinem* VOMVNT, *si sine febre, salubrius quidem (est); si uero cum febre, malum: mederi autem (oportet) adstringentibus & refrigerantibus.*

7.74 *Post sanguinis* VOMITVM, *tabes & puris per superiora purgatio; post tabem fluxio ex capite, post fluxionem, diarrhœa: post diarrhœam, purgationis per superiora retentio; post retentionem, mors.*

VRINA.

1.12 *Item* VRINAE, *& (alui) excrementa, & sudores, si postea appareant; tum iudicatu difficiles & faciles, tum breues & longos morbos (fore) indicant,*

4.69 *Quibus* VRINAE *crassæ grumosæ, & paucæ non sine febre existentibus, si multitudo ex ijs aduenerit tenuis, iuuat: præcipue autem tales ab initio exeunt, aut breui sedimen obtinent.*

4.70 *Quibus in febribus* VRINAE *perturbatæ*

sunt ueluti iumenti alicuius, ijs capitis dolores uel adsunt uel aderunt.

4.71 *Quibus septimo die iudicium fit, ijs nubeculam obtinet* VRINA *quarto die rubram, & alia (signa) secundum proportionem.*

4.72 *Quibus* VRINAE *transparentes & albæ, malæ, præcipue autem si in phreniticis apparuerint.*

4.73 *Quibus hypochondria inflata murmurant lumborum dolore succedente, alui ijs humectantur, nisi flatus erumpant aut* VRINAE *multitudo adueniat. in febribus autem hæc.*

4.74 *Quibus spes est in articulis fore abscessum, liberat ab abscessu* VRINA *multa & crassa & alba quæ exit, ut in laboriosis febribus quarto die nonnullis exire incipit. si uero etiam e naribus sanguis effluxerit, etiam breui admodum liberatur (æger).*

4.75 *Si (quis) sanguinem aut pus mingat, renum aut uesicæ ulcerationem significat.*

4.76 *Quibus in* VRINA *crassa existente caruncule exiguæ aut ueluti capilli una exeunt, ijs a renibus excernuntur.*

4.77 *Quibus in* VRINA *crassa existente quædam furfurea simul eminguntur, iis uesica scabie laborat.*

4.78 *Quicunque repente sanguinem mingunt, iis a renibus uenulæ ruptionem significat.*

4.79 *Quibus in* VRINA, *arenosa subsidunt, iis uesica laborat calculo.*

4.80 *Si (quis) sanguinem mingat & grumos, &* VRINAE *stillicidium habeat, & dolor incidat in imum uentrem, et pectinem et interfœmineum, ea quæ circa uesicam sunt, laborant.*

4.81 *Si (quis) sanguinem & pus mingat, & squamulas, &* VRINAE *grauis odor fuerit, uesicæ ulcerationem significat.*

4.82 *Quibus in* VRINARIA *fistula tuberculum oritur, iis suppurato & erupto, (mali fit) solutio.*

4.83 *Mictio noctu si fiat multa, exiguam deiectionem significat.*

VRINAE STILLICIDIVM L. STRANGVRIA.

VRINAE DIFFICVLTAS L. DYSVRIA.

7.31 *Quibus febricitantibus in* VRINIS *sedimenta (sunt), ueluti crassæ farinæ, longum morbum significant.*

7.32 *Quibus (in* VRINIS *nunc sunt) sedimenta biliosa, (quæ fuerunt) antea tenuia, acutum morbum significant.*

7.33 *Quibus inæquales* VRINAE *exeunt, iis perturbatio uehemens in corpore est.*

7.34 *Quibus in* VRINIS *superstant bullæ, renalem ægritudinem & longam fore significant.*

7.35 *Quibus uero pinguis (in* VRINIS *est) insidentia & conferta, iis renum uitia & acuta si-*

gnificant.

7.57 Q*uibus in* VRINARIA *fistula tubercula fiunt, iis suppuratione facta & eruptione soluitur dolor.*

VTERVS L. MVLIER.

VVLNVS.

4.2 *Si* VVLNERI *conuulsio superuenerit, letale.*

5.66 *Si in* VVLNERIBVS *profundis & prauis tumor non appareat, ingens (est) malum.*

FINIS.

VENETIIS *Apud* B*althassarem* C*õstantinum, ad signum* D*iui* G*eorgij.* M D L. V.